

ΕΝΕ

ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

www.enne.gr

Τα νεότερα δεδομένα για το ασφαλιστικό των νοσηλευτών

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ

ΕΚΔΟΣΗ 2017

Τα νεότερα δεδομένα για το ασφαλιστικό των νοσηλευτών

**ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ**

Πρόλογος

Το ΔΣ της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδας, με αφορμή τα νέα δεδομένα που συνεχώς προκύπτουν σχετικά με το ασφαλιστικό καθεστώς των Νοσηλευτών, αισθάνεται την ανάγκη να αναλύσει και να παρουσιάσει όσο το δυνατόν καλύτερα τη νέα κατάσταση, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί μέχρι σήμερα.

Με άρτια νομική προσέγγιση και με τρόπο υπεύθυνο και κατανοητό, το παρόν εγχειρίδιο περιλαμβάνει όλα όσα πρέπει να γνωρίζουν τα μέλη μας, ώστε να πράξουν αναλόγως, θεμελιώνοντας όλα τα ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα με τον καλύτερο τρόπο.

Η ΕΝΕ, συνεπής στο ρόλο της, έχει σαν βασικό σκοπό την προάσπιση των συμφερόντων των Νοσηλευτών της χώρας, θέτοντας στη διάθεσή τους όλα τα μέσα που διαθέτει, ώστε να εξομαλύνει τον επαγγελματικό και εργασιακό τους βίο.

Κλείνοντας, σας ευχόμαστε καλή μελέτη και σας συνιστούμε αν έχετε οποιαδήποτε απορία σχετικά με τις γενικές διατάξεις του παρόντος εγχειριδίου, να επικοινωνήσετε μαζί μας στο mail: info@enne.gr.

Σας ευχαριστούμε.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

▶ Τι σημαίνει "θεμελίωση" και "κατοχύρωση" συνταξιοδοτικού δικαιώματος για τους νοσηλευτές είτε είναι ασφαλισμένοι του Δημοσίου είτε του ΙΚΑ;	8
▶ Σημαίνει η θεμελίωση δικαιώματος και την ταυτόχρονη δυνατότητα συνταξιοδότησης για τον νοσηλευτή;	9
▶ Πότε θεωρείται συμπληρωμένο το όριο ηλικίας;	10
▶ Ποιές είναι οι κατηγορίες ασφαλισμένων των νοσηλευτών που υπάγονται στην ασφάλιση του Δημοσίου;	10
▶ Πώς διαχωρίζονται οι νοσηλευτές που υπάγονται στην ασφάλιση του Δημοσίου σε «παλιούς» ασφαλισμένους και «νέους» ασφαλισμένους;	11
▶ Πώς γίνεται η «θεμελίωση» συνταξιοδοτικού δικαιώματος για τους νοσηλευτές που υπάγονται στην ασφάλιση του Δημοσίου;	12
▶ Ποιοι χρόνοι χρησιμοποιούνται για τη «θεμελίωση» συνταξιοδοτικού δικαιώματος για τους νοσηλευτές που υπάγονται στην ασφάλιση του Δημοσίου;	13
▶ Ποιοι πλασματικοί χρόνοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για «θεμελίωση» στο Δημόσιο;	13
▶ Μέχρι πόσα έτη μπορεί να αναγνωρίσει με εξαγορά κάποιος νοσηλευτής για να θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα;	16
▶ Ποιο είναι το κόστος εξαγοράς των πλασματικών ετών;	17
▶ Ποιες είναι οι κατηγορίες συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων για τους νοσηλευτές που υπάγονται στην ασφάλιση του Δημοσίου και έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά μέχρι την 31-12-1992 («παλιό» ασφαλισμένοι);	18

▶▶ Πώς μπορούν να συνταξιοδοτηθούν οι άνδρες νοσηλευτές που υπάγονται στην ασφάλιση του Δημοσίου και έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά μέχρι την 31-12-1992 («παλιοί» ασφαλισμένοι);

19

▶▶ Πώς μπορούν να συνταξιοδοτηθούν οι γυναίκες νοσηλεύτριες που υπάγονται στην ασφάλιση του Δημοσίου και έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά μέχρι την 31-12-1992 («παλιες» ασφαλισμένες);

26

▶▶ Πώς μπορούν να συνταξιοδοτηθούν οι άνδρες νοσηλευτές που υπάγονται στην ασφάλιση του ΙΚΑ και έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά μέχρι την 31-12-1992 («παλιοί» ασφαλισμένοι);

33

▶▶ Πώς μπορούν να συνταξιοδοτηθούν οι γυναίκες νοσηλεύτριες που υπάγονται στην ασφάλιση του ΙΚΑ και έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά μέχρι την 31-12-1992 («παλιοί» ασφαλισμένοι);

34

▶▶ Πώς συνταξιοδοτούνται οι νέοι ασφαλισμένοι (μετά την 1-1-1993);

35

▶▶ Τι είναι η πλήρης και τι η μειωμένη σύνταξη;

36

▶▶ Πώς δομείται πλέον η σύνταξη μετά το ν. 4387/2016;

37

▶▶ Τι είναι η Εθνική Σύνταξη

40

▶▶ Τι είναι η ανταποδοτική σύνταξη;

41

Τι σημαίνει "θεμελίωση" και "κατοχύρωση" συνταξιοδοτικού δικαιώματος για τους νοσηλευτές είτε είναι ασφαλισμένοι του Δημοσίου είτε του ΙΚΑ;

Για τους νοσηλευτές τους υπαγόμενους στην ασφάλιση του Δημοσίου η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος επέρχεται με τη συμπλήρωση των απαιτούμενων ετών ασφάλισης που προβλέπονται για κάθε κατηγορία. Η έννοια της "θεμελίωσης" συνταξιοδοτικού δικαιώματος για τους ασφαλισμένους του Δημοσίου ουσιαστικά παραβιάστηκε με τις διατάξεις του ν. 4336/2015 καθώς επηρεάστηκαν ακόμη και θεμελιωμένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα με αποτέλεσμα να αυξηθεί κατά πολύ το όριο ηλικίας ακόμη και για νοσηλευτές που είχαν «κλειδώσει» το όριο ηλικίας τους σύμφωνα με τις παλιές διατάξεις.

Σε αντίθεση με τη «θεμελίωση» συνταξιοδοτικού δικαιώματος για τους νοσηλευτές στο Δημόσιο, η "θεμελίωση" συνταξιοδοτικού

δικαιώματος για τους νοσηλευτές με ασφαλιστικό φορέα το ΙΚΑ επέρχεται όταν συντρέχουν και οι δύο αθροιστικά προϋποθέσεις, τόσο δηλαδή η συμπλήρωση του απαραίτητου για έξοδο χρόνου ασφάλισης, όσο και η συμπλήρωση του σχετικού ορίου ηλικίας.

Αντίθετα η «κατοχύρωση» συνταξιοδοτικού δικαιώματος είναι έννοια που απαντάται **αποκλειστικά** στους ασφαλισμένους στο ΙΚΑ νοσηλευτές και σημαίνει την συμπλήρωση του απαραίτητου χρόνου ασφάλισης με βάση τον οποίο θα υποδειχθεί η ένταξη σε ένα έτος «θεμελίωσης». Η «κατοχύρωση» δεν σημαίνει αυτόματα και το κλείδωμα των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης και αποδυναμώθηκε πλήρως μετά την ψήφιση του ν. 4336/2015.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1

Νοσηλεύτρια που έχει προσληφθεί στο Δημόσιο το 1985 έχει παιδί που γεννήθηκε το 1993. Η ίδια γεννήθηκε τον Φεβρουάριο του 1965. Η παραπάνω εργαζόμενη θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης κατά το χρόνο που συμπληρώνει 25 έτη ασφάλισης δηλαδή το 2010.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2

Νοσηλευτής έχει προσληφθεί στο Δημόσιο τον Μάρτιο του 1984. Ο παραπάνω εργαζόμενος θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 25 ετών στο Δημόσιο το 2009.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 3

Νοσηλεύτρια ασφαλισμένη στο ΙΚΑ από το 1987 και διορισμένη στο δημόσιο το 1993 συμπλήρωσε 25ετία το 2012 οπότε και με τη συμπλήρωση 25ετίας θεμελίωσε τότε το συνταξιοδοτικό της δικαίωμα.

Σημαίνει η θεμελίωση δικαιώματος και την ταυτόχρονη δυνατότητα συνταξιοδότησης για τον νοσηλευτή;

Η θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος δεν σημαίνει ταυτόχρονα και δυνατότητα συνταξιοδότησης του νοσηλευτή κλειδώνει όμως, τρόπον τινά, το δικαίωμα του για συνταξιοδότηση μέχρι την πλήρωση όλων

των απαραίτητων προϋποθέσεων ακόμη και μετά τις αλλαγές από το ν. 4336/2015 και 4387/2016. Έτσι ο εργαζόμενος μπορεί σε μετέπειτα χρόνο να κάνει χρήση του δικαιώματός του.

Πότε θεωρείται συμπληρωμένο το όριο ηλικίας;

Όριο ηλικίας νοείται η ηλικία που πρέπει να έχει συμπληρώσει ο/η νοσηλευτής ασφαλισμένος στο Δημόσιο προκειμένου, αφού έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα και αποχωρήσει από την υπηρεσία, να είναι δυνατή καταβολή (πληρωμή) της σύνταξης του. Για τους ασφαλισμένους στο Δημόσιο νοσηλευτές εφόσον ο/η νοσηλευτής έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα, **χωρίς όμως να έχει συμπληρώσει το κατά περίπτωση όριο ηλικίας**, μπορεί να αποχωρήσει από την υπηρεσία και να υποβάλει αίτηση συνταξιοδότησης,

οπότε η αρμοδία Διεύθυνση Συντάξεων θα προβεί στην έκδοση πράξης συνταξιοδότησης, **η καταβολή της σύνταξης όμως θα ανασταλεί μέχρι τη συμπλήρωση του απαιτούμενου κατά περίπτωση ορίου ηλικίας.**

Για τους ασφαλισμένους στο ΙΚΑ το όριο ηλικίας συμπίπτει με τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος καθώς τότε και μόνο τότε θεωρείται θεμελιωμένο το συνταξιοδοτικό δικαίωμα όταν αθροιστικά συνυπάρχουν και οι δύο προϋποθέσεις του χρόνου ασφάλισης και της ηλικίας.

Ποιές είναι οι κατηγορίες ασφαλισμένων των νοσηλευτών που υπάγονται στην ασφάλιση του Δημοσίου;

Οι εργαζόμενοι σε νοσηλευτικά ιδρύματα που υπάγονται στην ασφάλιση του Δημοσίου διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

- ▶ Ασφαλισμένοι για πρώτη φορά μέχρι 31-12-1992 οι οποίοι ονομάζονται «παλιοί ασφαλισμένοι», και
- ▶ Όσοι ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά από 1-1-1993 και μετά «νέοι ασφαλισμένοι».

Υπάρχει βέβαια και η κατηγορία όσων έχουν απασχοληθεί στο Δημόσιο έστω για

μία ημέρα πριν την 31-12-1982 για τους οποίους και ισχύουν κάποιες ειδικότερες προϋποθέσεις όσων αφορά τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης πλην όμως στην εν λόγω κατηγορία ανήκουν ελάχιστοι πλέον νοσηλευτές καθώς τα τελευταία χρόνια ο μεγαλύτερος αριθμός αυτών συνταξιοδοτήθηκε. Σε κάθε περίπτωση αναφορά γίνεται και στην συγκεκριμένη κατηγορία όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Πώς διαχωρίζονται οι νοσηλευτές που υπάγονται στην ασφάλιση του Δημοσίου σε «παλιούς» ασφαλισμένους και «νέους» ασφαλισμένους;

Στην κατηγορία των «παλιών» ασφαλισμένων ανήκουν οι νοσηλευτές που έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά σε οποιοδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης ή το δημόσιο ή σε χώρα της ΕΕ μέχρι την 31-12-1992. Η πρώτη ασφάλιση πρέπει να αφορά ασφάλιση στο φορέα κύριας σύνταξης ενώ δεν αρκεί η ασφάλιση για υγειονομική περίθαλψη για την κατάσταση στους παλιούς ασφαλισμένους ως ισχύει π.χ. στο ΙΚΑ. Για τους νοσηλευτές αυτής της κατηγορίας ο χρόνος ασφάλισης που έχει συμπληρωθεί σε οποιοδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης (π.χ. ΙΚΑ, ΤΕΒΕ, ΤΣΑ, ΤΑΕ) πριν την υπαγωγή στην ασφάλιση του δημοσίου, συνυπολογίζεται στο δημόσιο με τις διατάξεις για την διαδοχική ασφάλιση. Για τα χρόνια αυτά δεν γίνεται εξαγορά και δεν κατα-

βάλλονται επιπλέον εισφορές προκειμένου να συνυπολογιστούν κατά τη συνταξιοδότηση. Η σύνταξη υπολογίζεται με βάση τα όσα προβλέπονται για την διαδοχική ασφάλιση από το νέο νόμο 4387/2016 (βλ. παρακάτω).

Στην κατηγορία των «νέων» ασφαλισμένων ανήκουν όσοι έχουν ασφαλιστεί για κύρια σύνταξη σε οποιοδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης και το δημόσιο μετά την 1-1-1993. Οι εν λόγω ασφαλισμένοι έχουν ενιαίες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και στο 99% του πληθυσμού τους μπορούν πλέον να συνταξιοδοτηθούν με τα γενικά όρια ηλικίας. Ο χρόνος ασφάλισής τους αντιμετωπίζεται ενιαία ανεξάρτητα το φορέα που έχουν ασφαλιστεί και δεν χρειάζεται εξαγορά για την ενσωμάτωση του εν λόγω χρόνου.

Πώς γίνεται η «θεμελίωση» συνταξιοδοτικού δικαιώματος για τους νοσηλευτές που υπάγονται στην ασφάλιση του Δημοσίου;

Οι «παλιοί» ασφαλισμένοι του Δημοσίου δεν χρειάζεται να συμπληρώσουν όριο ηλικίας ώστε να θεμελιωθεί το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα. Έτσι μπορούν με μόνη τη συμπλήρωση του σχετικού χρόνου να «κλειδώσουν» τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που επιθυμούν αλλά και τις γενικές προϋποθέσεις συνταξιοδότησης. Η βασική προϋπόθεση που ισχύει σχεδόν στο σύνολο των περιπτώσεων είναι **η συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης**. Εφόσον τα 25 έτη ασφάλισης συμπληρώνονται μέχρι την 31-12-2012 τότε ο ασφαλισμένος θεμελιώνει το συνταξιοδοτικό του δικαίωμα με τα όσα προβλέπει ο ν. 3865/2010 προσαρμοσμένα στα νέα όρια του ν. 4336/2015 (βλ. πίνακα). Για το σκοπό της θεμελίωσης προσμετρώνται τα χρόνια που έχει ο ασφαλισμένος στο Δημόσιο (από την ημερομηνία διορισμού του (ΦΕΚ) ή την ημερομηνία ορκωμοσίας αν έχουν παρέλθει 30 ημέρες από το ΦΕΚ) αλλά και τα χρόνια που έχουν διανυθεί σε φορείς ασφάλισης του ιδιωτικού τομέα. Να

σημειωθεί εδώ πως **με 25ετία θεμελιώνουν δικαίωμα οι γονείς ανηλίκων ή ανικάνων τέκνων (άνδρες - γυναίκες), οι σύζυγοι ανικάνων, οι νοσηλευτές που θα χρησιμοποιήσουν τις διατάξεις της 35ετίας αλλά και όσοι όσες επιθυμούν να συνταξιοδοτηθούν με τα γενικά όρια ηλικίας είτε για μειωμένη είτε για πλήρη σύνταξη όπως αυτά κάθε φορά ισχύουν**. Αντίθετα οι τρίτεκνοι απαιτείται να συμπληρώσουν **20 έτη ασφάλισης** για να θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Για τους ασφαλισμένους για πρώτη φορά μετά την 1-1-1993 ισχύει το αντίθετο. Έτσι για να «θεμελιωθεί» στο συνταξιοδοτικό δικαίωμα είναι απαραίτητη η σύμπτωση των προϋποθέσεων τόσο του χρόνου ασφάλισης όσο και του ορίου ηλικίας. Για το λόγο αυτό και καθώς είναι σχεδόν αδύνατη η συμπλήρωση των προϋποθέσεων θεμελίωσης μέχρι την 31-12-2012 από νέους ασφαλισμένους η κύρια πλειοψηφία αυτών μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με τα γενικά όρια ηλικίας που ισχύουν σήμερα.

Ποιοι χρόνοι χρησιμοποιούνται για τη «θεμελίωση» συνταξιοδοτικού δικαιώματος για τους νοσηλευτές που υπάγονται στην ασφάλιση του Δημοσίου;

Για τη θεμελίωση των νοσηλευτών ασφαλισμένων στο Δημόσιο λαμβάνεται υπόψη:

▶ Κάθε υπηρεσία που έχει διανυθεί με οιαδήποτε σχέση στο Δημόσιο, σε ΟΤΑ ή ΝΠΔΔ και σε αντίστοιχες με αυτές υπηρεσίες κρατών μελών της ΕΕ

▶ οι πλασματικοί χρόνοι του ν. 3865/2010
▶ κάθε χρόνος ασφάλισης που έχει διανυθεί σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης της ημεδαπής καθώς και αντίστοιχος χρόνος ασφάλισης που έχει διανυθεί σε χώρα-μέλος της Ε.Ε.

Ποιοι πλασματικοί χρόνοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για «θεμελίωση» στο Δημόσιο;

Οι νοσηλευτές ασφαλισμένοι στο Δημόσιο (παλιοί και νέοι) μπορούν να κάνουν χρήση των πλασματικών ετών του ν. 3865/2010 για θεμελίωση από την 1-1-2011 κι έπειτα αλλά και όσων χρόνων ήδη προβλέπονταν για θεμελίωση έως το 2010. Συγκεκριμένα μπορούν να εξαγοραστούν και να προσμετρηθούν ως χρόνος ασφάλισης οι ακόλουθοι πλασματικοί χρόνοι:

▶ **Η στρατιωτική θητεία.** Χρησιμοποιείται για θεμελίωση τόσο για το 2010 όσο και μετά το 2011. Προσοχή χρειάζεται στις περιπτώσεις που έχει χορηγηθεί εφεδρικό επίδομα καθώς ο εν λόγω χρόνος είναι χρόνος για τον οποίο έχουν επικοληθεί ένσημα ΙΚΑ.

▶ **Τα τέκνα.** 1 χρόνος για το πρώτο παιδί, 2 για το δεύτερο, 2 για το τρίτο (μέχρι 5 συνολικά). Από το τέταρτο παιδί και πάνω δεν αναγνωρίζεται πλασματικός χρόνος. Η αναγνώριση του εν λόγω πλασματικού χρόνου αφορά παιδιά που βρίσκονται εν ζωή. Ο χρόνος αυτός λαμβάνεται υπόψη

για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος και για την προσαύξηση της σύνταξης με την προϋπόθεση να έχει συμπληρώσει ο/η υπάλληλος 15ετή πραγματική δημόσια υπηρεσία. Η εν λόγω δημόσια υπηρεσία μπορεί να έχει συμπληρωθεί ή να συμπληρώνεται τόσο πριν όσο και μετά το έτος θεμελίωσης ανεξαρτήτως. Αυτό σημαίνει πως μπορεί η συμπλήρωση της 15ετούς δημόσιας υπηρεσίας να γίνεται ακόμη και το 2016 ή το 2017 πλην όμως η θεμελίωση με την εν λόγω εξαγορά να γίνεται αναδρομικά το 2011. **Το δικαίωμα αναγνώρισης του χρόνου αυτού μπορεί να ασκηθεί και από τους δύο γονείς,** αφού από καμιά διάταξη του νόμου δεν περιορίζεται η άσκηση του δικαιώματος σε έναν από τους δύο γονείς.

▶ **Οι σπουδές.** Για τον νοσηλευτή εξαγοράζονται ως συντάξιμα τα έτη σπουδών του για την απόκτηση πρώτου πτυχίου. Η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος με την αναγνώριση/προσμέτρηση

ετών σπουδών σε καμιά περίπτωση δεν ανατρέχει πριν την 01-01-2011. Χρόνος σπουδών που συμπίπτει με συντάξιμο χρόνο/χρόνο ασφάλισης δεν μπορεί να αναγνωρισθεί συντάξιμος δηλ. νοσηλευτής ο/η οποίος/α απέκτησε το πτυχίο κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας/εργασίας του/της, με ασφάλιση, μπορεί να αναγνωρίσει μόνο εκείνο το χρόνο από τις σπουδές του/της που δεν συμπίπτει με το χρόνο εργασίας/ασφάλισής του/της. Απαραίτητη προϋπόθεση για να προβεί ο/η υπάλληλος σε αναγνώριση ως συντάξιμων των ετών σπουδών είναι **να έχει συμπληρώσει 12 έτη ασφάλισης**. Ως χρόνος σπουδών λογίζεται ο κατά περίπτωση απαιτούμενος χρόνος σπουδών για την απόκτηση ενός μόνο πτυχίου ανώτερης ή ανώτατης σχολής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και είναι αυτός που προβλέπεται από τον οργανισμό που διέπει την λειτουργία της κάθε Σχολής κατά το χρόνο της αποφοίτησης και εκφράζεται μόνο σε ακέραια χρόνια. Νοσηλευτής που διαθέτει περισσότερα του ενός πτυχία, μπορεί να αναγνωρίσει ως χρόνο σπουδών το χρόνο που απαιτείτο για την απόκτηση του πτυχίου που χρησιμοποίησε για να διορισθεί ή να μεταταγεί ή να ενταχθεί στη θέση που κατέχει. Προκειμένου για νοση-

λευτές ΤΕΙ ως χρόνος σπουδών λογίζεται και το εξάμηνο της πρακτικής άσκησης που απαιτείται κατά το χρόνο της αποφοίτησής του/της για την απόκτηση του πτυχίου. **Ειδικά, προκειμένου για τις νοσηλεύτριες** (μαίες, επισκέπτριες αδερφές, αδερφές νοσοκόμες) θα μπορούν και αυτές που θεμελιώνουν δικαίωμα μετά την 01-01-2011 να αναγνωρίσουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα για την κτήση του πτυχίου τους (ακέραια) έτη σπουδών, εφόσον το πτυχίο αυτό χρησίμευσε για την πρόσληψη/τον διορισμό τους. Στις περιπτώσεις αυτές δεν θα μπορούν να τύχουν διπλού ευεργετήματος αναγνωρίζοντας ως συντάξιμο τον ίδιο χρόνο και με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 1 περίπτ. μθ του Π.Δ. 169/2007 (Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων) ως χρόνο πρακτικής άσκησης κατά την διάρκεια της φοίτησης στις οικείες Σχολές. Αν πάλι επιλέξουν ν' αναγνωρίσουν ως συντάξιμο το χρόνο της πρακτικής τους άσκησης κατά την διάρκεια της φοίτησής τους στις οικείες Σχολές δεν θα έχουν το δικαίωμα να προβούν σε αναγνώριση ως συντάξιμου του συμπίπτοντος με τον χρόνο αυτό, χρόνου σπουδών.

▶ Εκτός από τους ανωτέρω χρόνους θεωρείται ως συντάξιμος χρόνος ο χρόνος κάθε κανονικής ή αναρρωτικής άδειας, ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας μέχρι μία πενταετία, ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών, ο χρόνος της διαθεσιμότητας, εφόσον αυτή δεν οφείλεται σε αξιόποινη πράξη ή πειθαρχικό παράπτωμα για τα οποία επακολούθησε οριστική απόλυση από την υπηρεσία, καθώς και ο χρόνος της απεργίας, εφόσον θεωρείται ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας.

▶ Δεν χρησιμοποιούνται και δεν μπορούν να εξαγοραστούν χρόνοι επιδοτούμενης ανεργίας ή κενά ασφάλισης όπως ισχύει στη νομοθεσία των φορέων ασφάλισης του ιδιωτικού τομέα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1ο

Νοσηλευτής ασφαλισμένος του Δημοσίου πατέρας ανηλίκου τέκνου έχει συμπληρώσει μέχρι 31-12-2011 24 έτη ασφάλισης στο Δημόσιο. Έχει 2 έτη στρατιωτικής θητείας και 4 έτη σπουδών σε ΑΕΙ. Για να θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα πρέπει να εξαγοράσει πλασματικά έτη από σπουδές ή στρατό. Εάν εξαγοράσει τα 2 έτη της στρατιωτικής θητείας τότε θα οδηγηθεί σε αναδρομική θεμελίωση το 2010 και θα απωλέσει τη δυνατότητα συνταξιοδότησης ως πατέρας ανηλίκου. Συμπερότερη είναι η εξαγορά σπουδών που θα προσαυξήσει τη σύνταξή του κατά 4 έτη και θα τον οδηγήσει σε θεμελίωση το 2011 ώστε να μπορεί να συνταξιοδοτηθεί ως πατέρας ανηλίκου.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2ο

Νοσηλευτής πτυχιούχος ΑΕΙ με τρία (3) ενήλικα παιδιά είχε 16 χρόνια υπηρεσίας μέχρι 31-12-2010. Ο εν λόγω ασφαλισμένος μπορεί να αναγνωρίσει πέντε (5) πλασματικά έτη για τα τρία (3) παιδιά και τέσσερα (4) έτη σπουδών. Έτσι θα μπορέσει να συνταξιοδοτηθεί ως πατέρας τριών τέκνων αφού θα θεωρηθεί ότι συμπληρώνει την 20ετία το 2011.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 3ο

Νοσηλευτής θεμελίωσε συνταξιοδοτικό δικαίωμα με 25ετία μέχρι 31-12-2010 και μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με το καθεστώς της 35ετίας. Μπορεί να εξαγοράσει μόνο τον χρόνο της στρατιωτικής του θητείας για προσαύξηση της σύνταξής του.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 4ο

Νοσηλεύτρια μητέρα ανηλίκου τέκνου (σύνολο τέκνων 2) έχει μέχρι 31-12-2010 συμπληρώσει 23 έτη ασφάλισης στο Δημόσιο. Για να θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα πρέπει να εξαγοράσει τουλάχιστον 2 πλασματικά έτη από τα τέκνα της. Έτσι θα θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα ως μητέρα ανηλίκου το 2010.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 5ο

Νοσηλευτής πτυχιούχος ΤΕΙ είχε 24 χρόνια υπηρεσίας μέχρι 31-12-2011. Ο εν λόγω ασφαλισμένος μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με συνολικά 36 έτη ασφάλισης και αναλόγως το έτος συμπλήρωσης του 58ου έτους της ηλικίας του. Για να συμπληρώσει τα απαραίτητα 36 έτη συνολικά μπορεί να αναγνωρίσει τον πλασματικό χρόνο σπουδών.

Μέχρι πόσα έτη μπορεί να αναγνωρίσει με εξαγορά κάποιος νοσηλευτής για να θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα;

Με βάση το έτος θεμελίωσης κρίνεται ο αριθμός των πλασματικών ετών που μπορούν να εξαγοράσουν οι νοσηλευτές. Ειδικότερα εκείνοι που έχουν τη δυνατότητα να θεμελιώσουν δικαίωμα το 2010 μπορούν να εξαγοράσουν το χρόνο της στρατιωτικής θητείας (οι άντρες) ολόκληρο, αλλά και το χρόνο των τέκνων (γυναίκες) μόνο όμως για τη συμπλήρωση 25ετίας ή 20ετίας (τρίτεκνες) μέχρι την 31-12-2010. Για τη θεμελίωση με τις διατάξεις που ισχύουν για το 2011 ο ανώτατος αριθμός ετών προς αναγνώριση είναι 4, για όσους θεμελιώσουν με τα ισχύοντα το 2012 ο ανώτατος αριθμός είναι 5, ενώ κάποιος που επιθυμεί να θεμελιώσει δικαίωμα μετά την 1-1-2013 μπορεί να χρησιμοποιήσει ως 7 έτη για θεμελίωση και προσαύξηση.

Εκτός του ως άνω περιορισμού τίθενται

τα πλασματικά χρόνια των τέκνων με αποτέλεσμα να μπορεί κάποιος να εξαγοράσει μέχρι και 12 έτη συνολικά. Προσοχή χρειάζεται από τους νοσηλευτές που επιθυμούν να θεμελιώσουν δικαίωμα σε κάποιες από τις ειδικότερες κατηγορίες (γονείς ανηλίκων, μειωμένη σύνταξη το 2011 ή το 2012) με χρήση των πλασματικών ετών. Αυτό γιατί ο χρόνος των τέκνων και εκείνος της στρατιωτικής θητείας λειτουργούν αναδρομικά και εφόσον αθροιστικά συμπληρώνονται 25 έτη ασφάλισης την 31 Δεκεμβρίου 2010 τότε ο υπάλληλος θεμελιώνει δικαίωμα με τις διατάξεις που ως τότε ίσχυαν χωρίς να ευνοείται. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να περιορίζεται σε αυτές τις περιπτώσεις ο ζητούμενος προς αναγνώριση χρόνος ώστε να μην επέρχεται αναδρομική θεμελίωση.

Ποιο είναι το κόστος εξαγοράς των πλασματικών ετών;

Η αναγνώριση του πλασματικού χρόνου απαιτεί την καταβολή εκ μέρους του ασφαλισμένου - νοσηλευτή εισφοράς εξαγοράς το ασφαλιστρο της οποίας για τις αιτήσεις που ήδη έχουν κατατεθεί μέχρι την 31-12-2016 είναι 6,67% (όση είναι και η εισφορά του υπαλλήλου για την κύρια σύνταξη) επί των συντάξιμων αποδοχών του όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί τον Οκτώβριο του 2011 πριν δηλαδή από την εφαρμογή του ενιαίου μισθολογίου. Για τις αιτήσεις που θα υποβληθούν στον ΕΦΚΑ από 1-1-2017 ως την 31-12-2017 η εισφορά εξαγοράς των πλασματικών χρόνων ανέρχεται στο σύνολο εισφοράς εργαζομένου και εργοδότη, ήτοι 10% επί των συντάξιμων αποδοχών ως αυτές διαμορφώνονται το μήνα υποβολής της αίτησης. Για τις αιτήσεις που θα υποβληθούν από 1-1-2018

ως την 31-12-2018 η εισφορά εξαγοράς των πλασματικών χρόνων ανέρχεται στο σύνολο εισφοράς εργαζομένου και εργοδότη, ήτοι 13,33% επί των συντάξιμων αποδοχών ως αυτές διαμορφώνονται το μήνα υποβολής της αίτησης. Για τις αιτήσεις που θα υποβληθούν από 1-1-2019 ως την 31-12-2019 η εισφορά εξαγοράς των πλασματικών χρόνων ανέρχεται στο σύνολο εισφοράς εργαζομένου και εργοδότη, ήτοι 16,66% επί των συντάξιμων αποδοχών ως αυτές διαμορφώνονται το μήνα υποβολής της αίτησης. Για τις αιτήσεις που θα υποβληθούν από 1-1-2020 και μετά η εισφορά εξαγοράς των πλασματικών χρόνων ανέρχεται στο σύνολο εισφοράς εργαζομένου και εργοδότη, ήτοι 20% επί των συντάξιμων αποδοχών ως αυτές διαμορφώνονται το μήνα υποβολής της αίτησης.

Παραδείγματα

1. Νοσηλεύτρια έχει συμπληρώσει 23 έτη μέχρι 31-12-2011, έχει ανήλικο τέκνο και 4 έτη σπουδών. Οι συντάξιμες αποδοχές της σήμερα είναι 1.350 €. Εάν υποβάλλει αίτηση μέχρι την 31-12-2016 για να θεμελιώσει θα χρειαστεί να καταβάλλει 90 € για κάθε μήνα αναγνώρισης από τα 2 έτη που θα της χρειαστούν καθώς το κόστος είναι 6,67%. Με τη νέα ρύθμιση από 1-1-2017 εάν υποβάλει την αίτηση τότε θα χρειαστεί να πληρώσει 270 € / μήνα.

2. Νοσηλευτής είχε το 2011 συμπληρώσει 22 έτη ασφάλισης. Είναι πατέρας 2 παιδιών ανηλίκων και οι συντάξιμες αποδοχές του είναι 1.120 € / μήνας. Μπορεί να εξαγοράσει για θεμελίωση το 2011 και έξοδο ως πατέρας ανηλίκου 3 έτη από τα τέκνα. Εάν υποβάλλει αίτηση μέχρι την 31-12-2016 για να θεμελιώσει θα χρειαστεί να καταβάλλει 76 € για κάθε μήνα αναγνώρισης από τα 3 έτη που θα του χρειαστούν. Με τη νέα ρύθμιση από 1-1-2017 εάν υποβάλει την αίτηση τότε θα χρειαστεί να πληρώσει 224 € / μήνα.

3. Νοσηλευτής ΠΕ, διορισμένος το 1987, πατέρας 3 τέκνων ήδη 52 ετών τον Αύγουστο του 2016, έχει τη δυνατότητα να συνταξιοδοτηθεί άμεσα με εξαγορά 5 πλασματικών ετών από τα τέκνα και 2 από το στρατό. Οι συντάξιμες αποδοχές του είναι 1.520 €. Ο εν λόγω ασφαλισμένος εάν προχωρήσει άμεσα στην εν λόγω εξαγορά με το σημερινό καθεστώς θα καταβάλλει 97 € / μήνας για την όποια εξαγορά. Με τη νέα ρύθμιση από 1-1-2017 θα χρειαστεί να πληρώσει 304 € / μήνας.

Ποιες είναι οι κατηγορίες συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων για τους νοσηλευτές που υπάγονται στην ασφάλιση του Δημοσίου και έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά μέχρι την 31-12-1992 («παλιοί» ασφαλισμένοι);

Οι «παλιοί» ασφαλισμένοι νοσηλευτές μπορούν να θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα και να επιδιώξουν να συνταξιοδοτηθούν σε συγκεκριμένες κατηγορίες εφόσον πληρούν αθροιστικά τις προϋποθέσεις. Εάν η θεμελίωση γίνεται σε περισσότερες της μιας κατηγορίες τότε η υπηρεσία (Γενικό Λογιστήριο) επιλέγει την πιο ευνοϊκή για τον ασφαλισμένο περίπτωση συνταξιοδότησης. Έτσι οι νοσηλευτές με φορέα ασφάλισης το Δημόσιο μπορούν να θεμελιώσουν δικαίωμα και να συνταξιοδοτηθούν με βάση μία εκ των κάτωθι κατηγοριών:

▶ Με 25 έτη ασφάλισης και πλήρη σύνταξη ως γονείς ανηλίκων τέκνων.

▶▶ Με 20 έτη ασφάλισης και πλήρη σύνταξη ως τρίτεκνοι / τριτεκνες.

▶▶ Με 25 έτη ασφάλισης και μειωμένη σύνταξη. Στην περίπτωση αυτή το όριο ηλικίας διαμορφώνεται ανάλογα με το έτος θεμελίωσης.

▶▶ Με 25 έτη ασφάλισης και πλήρη σύνταξη. Στην περίπτωση αυτή το όριο ηλικίας διαμορφώνεται ανάλογα με το έτος θεμελίωσης.

▶▶ Με 35ετία έως 40ετία και συμπληρωμένο - ανάλογα με το έτος θεμελίωσης - από το 58ο έως το 62ο έτος της ηλικίας.

▶▶ Με τουλάχιστον 15 έτη ασφάλισης και όριο ηλικίας το 67ο με πλήρη σύνταξη

▶▶ Με 25 έτη ασφάλισης ως γονείς ή σύζυγοι ανικάνων.

Πώς μπορούν να συνταξιοδοτηθούν οι άνδρες νοσηλευτές που υπάγονται στην ασφάλιση του Δημοσίου και έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά μέχρι την 31-12-1992 («παλιοί» ασφαλισμένοι);

Οι άνδρες νοσηλευτές που ανήκουν στους «παλιούς» ασφαλισμένους έχουν τη δυνατότητα να συνταξιοδοτηθούν σε διάφορα ηλικιακά όρια με βάση τις προϋποθέσεις που συμπληρώσουν.

Αναλυτικά:

1. Άνδρες πατέρες ανηλίκων

Οι νοσηλευτές πατέρες έχουν τη δυνατότητα να θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις διατάξεις που ισχύουν για τους γονείς ανηλίκων τέκνων. Κρίσιμος χρόνος για τη θεμελίωση του σχετικού δικαιώματος είναι η συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης και η ανηλικότητα τέκνου. Ως ανήλικο θεωρείται το τέκνο μέχρι την 31 Δεκεμβρίου του έτους που συμπληρώνει το 18ο έτος της ηλικίας του.

π.χ. Αγόρι που έχει γεννηθεί το στις 20 Ιανουαρίου του 1993 θεωρείται από απόψεως θεμελίωσης δικαιώματος ότι ενηλικιώνεται την 31η Δεκεμβρίου του 2011.

Το δικαίωμα μπορεί να θεμελιωθεί από τους πατέρες που συμπληρώνουν την 25ετία μετά την 1-1-2011 και μέχρι την 31-12-2012. Εάν ο νοσηλευτής - πατέρας έχει συμπληρώσει 25ετία το 2010 με χρόνο ασφάλισης στον ιδιωτικό τομέα μπορεί να αποποιηθεί τον εν λόγω χρόνο ώστε να συνταξιοδοτηθεί με θεμελίωση μετά την 1-1-2011. Εάν ο νοσηλευτής - πατέρας έχει συμπληρώσει 25ετία το 2010 με χρόνο Δημοσίου τότε μπορεί να προσφύγει στο Ελεγκτικό Συνέδριο ώστε να

δικαιωθεί και να μπορέσει να συνταξιοδοτηθεί με τις αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τις μπέρες μέχρι το 2010. Η σχετική νομολογία είναι θετική.

Η θεμελιωτική 25ετία αλλά και ο συνολικός χρόνος που απαιτείται για συνταξιοδότηση μπορούν να συμπληρωθούν τόσο με τον πραγματικό χρόνο ασφάλισης Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα αλλά και με τους πλασματικούς χρόνους ως ανωτέρω αναφέρεται.

Π.χ. Νοσηλευτής που διορίστηκε στο Δημόσιο το 1988 με 2 ανήλικα παιδιά έχει και 5 χρόνια ασφάλιση στο ΙΚΑ και έτσι έχει θεμελιώσει πριν από την 31-12-2010. Ο εν λόγω υπάλληλος μπορεί να αποποιηθεί το χρόνο του ΙΚΑ και αναγνωρίζοντας 2 πλασματικά έτη να θεμελιώσει το 2011 ώστε να μπορεί να συνταξιοδοτηθεί από τα 51 κι έπειτα.

Στην περίπτωση που και οι δυο γονείς είναι δημόσιοι υπάλληλοι το δικαίωμα μπορεί να ασκηθεί και από τους δύο εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις. Η σύνταξη στην περίπτωση αυτή είναι πλήρης αναλογική των ετών ασφάλισης που έχουν οι ασφαλισμένοι μέχρι τη στιγμή που θα υποβάλουν αίτημα συνταξιοδότησης. Το αίτημα μπορεί να υποβληθεί οποτεδήποτε στο μέλλον. Επίσης το εν λόγω αίτημα μπορεί να υποβληθεί και με αναστολή.

Π.χ. νοσηλευτής πατέρας ανηλίκου έχει θεμελιωμένο δικαίωμα και είναι σήμερα

48 ετών. Ο εν λόγω υπάλληλος μπορεί να υποβάλει παραίτηση άμεσα και να εξέλθει με αναστολή αναμένοντας την καταβολή της σύνταξης με τη συμπλήρωση του σχετικού ορίου ηλικίας.

Τα όρια ηλικίας για τους πατέρες ανήλικων νοσηλευτές διαμορφώνονται από το έτος συμπλήρωσης της 25ετίας σύμφωνα με το ν. 3865/2010 αλλά και το έτος συμπλήρωσης του αντίστοιχου ορίου μετά τις τροποποιήσεις που επέφερε ο ν. 4336/2015. Συγκεκριμένα το όριο ηλικίας για τους πατέρες που θεμελίωσαν δικαίωμα μέχρι την 31-12-2011 είναι το 52ο ενώ για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα το 2012 είναι το 55ο. Τα εν λόγω όρια διατηρούνται για όσους πατέρες ανήλικων είχαν

συμπληρώσει τα 52 ή τα 55 αντίστοιχα μέχρι την 18η Αυγούστου 2015 άλλως και εφόσον τα εν λόγω όρια ηλικίας συμπληρώνονται αργότερα (από την 19η Αυγούστου 2015) και μέχρι το 2021 τα όρια εξόδου τροποποιούνται με βάση το σχετικό πίνακα ανάλογα με το πότε ο ασφαλισμένος συμπληρώνει τα 52 ή τα 55 αντίστοιχα.

Η θεμελίωση με το καθεστώς των πατέρων ανήλικων τέκνων μπορεί να γίνει ακόμη και στην περίπτωση που η γέννηση του παιδιού είναι μεταγενέστερη του έτους θεμελίωσης αρκεί με βάση το χρόνο ασφάλισης η θεμελίωση να γίνεται τότε. Έτσι μπορεί κάποιος νοσηλευτής - πατέρας να θεμελιώσει με τις ειδικές διατάξεις για τους γονείς το 2011 π.χ, ακόμη κι αν το τέκνο γεννήθηκε το 2016. Αρκεί να συμπληρώνεται η 25ετία το 2011.

Παραδείγματα

1. Νοσηλευτής κατηγορίας ΠΕ, γεννηθείς το 1962 και διορισμένος το 1986 είναι πατέρας ανήλικου τέκνου. Έχει στρατιωτική υπηρεσία 24 μήνες και διερωτάται κατά πόσον μπορεί να συνταξιοδοτηθεί ως πατέρας ανήλικου.

Απ. Ο νοσηλευτής του παραδείγματος συμπλήρωσε την 25ετία για θεμελίωση μετά την 1-1-2011 και κατά συνέπεια έχει θεμελιώσει δικαίωμα για να συνταξιοδοτηθεί ως πατέρας ανήλικου σε ηλικία 52 ετών. Δεν πρέπει να εξαγοράσει τη στρατιωτική του θητεία ούτε πλασματικό χρόνο τέκνων καθώς θα οδηγηθεί σε θεμελίωση πριν την 31-12-2010 και θα χάσει το ευνοϊκό καθεστώς. Μπορεί όμως να εξαγοράσει πλασματικό χρόνο σπουδών προκειμένου να προσαιξήσει τη σύνταξή του. Δεδομένου ότι είχε μέχρι 18-08-2015 συμπληρώσει και τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης αλλά και το προβλεπόμενο όριο ηλικίας, μπορεί να αποχωρήσει οποτεδήποτε θελήσει.

2. Νοσηλευτής ΤΕ διορισμένος το 1988, είναι πατέρας ενός ανήλικου παιδιού και 48 ετών σήμερα. Έχει στρατιωτική θητεία 22 μηνών. Έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα; Θα επηρεαστεί από τις αλλαγές;

Απ. Ο νοσηλευτής του παραδείγματος μπορεί να θεμελιώσει δικαίωμα ως πατέρας ανήλικου αναγνωρίζοντας πλασματικό χρόνο από το τέκνο και από τις σπουδές ώστε να συμπληρώσει 25ετία το 2011. Το όριο ηλικίας που ίσχυε στην περίπτωση αυτή είναι το 52ο πλην όμως επειδή ο εν λόγω νοσηλευτής το συμπληρώνει το 2020, θα μπορέσει να λάβει σύνταξη σε ηλικία 63 ετών και 7 μηνών.

3. Νοσηλευτής κατηγορίας ΤΕ, γεννημένος το 1962 προσλήφθηκε με σύμβαση αορίστου χρόνου το 1989 και μονιμοποιήθηκε το 1992. Έχει ένα τέκνο του ενηλικιώθηκε το 2014 και έχει υπηρετήσει 24 μήνες στρατιωτική θητεία. Μπορεί να αποχωρήσει και πότε με βάση τις ισχύουσες διατάξεις;

Απ. Ο νοσηλευτής του παραδείγματος μπορεί με αναγνώριση και εξαγορά 3 πλασματικών ετών να θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα ως πατέρας ανηλίκου το 2012 με όριο ηλικίας το 55ο έτος. Ωστόσο, το εν λόγω όριο ηλικίας συμπληρώνει το 2017 κι έτσι θα μπορέσει να λάβει πλήρη σύνταξη σε ηλικία 59 ετών και 6 μηνών.

4. Νοσηλευτής διορισμένος το 1986, είναι πατέρας ενός ανηλίκου παιδιού και 49 ετών σήμερα. Έχει θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα; Θα επηρεαστεί από τις αλλαγές;

Απ. Ο υπάλληλος του παραδείγματος συμπλήρωσε την 25ετία για θεμελίωση το 2011 κι έτσι «κλείδωσε» δικαίωμα ως πατέρας ανηλίκου για να συνταξιοδοτηθεί σε ηλικία 52 ετών. Δεδομένου ότι συμπληρώνει το 52ο έτος της ηλικίας του το 2019, θα μπορεί να λάβει σύνταξη στην ηλικία των 61 ετών και 10 μηνών.

2. Άνδρες 35ετία – 37ετία

Οι άντρες νοσηλευτές ανάλογα με το έτος συμπλήρωσης της θεμελιωτικής 25ετίας «κλείδωνουν» το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα ώστε να μπορούν να λάβουν πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση από 35 έως 37 ετών ασφάλισης και του αντίστοιχου ορίου ηλικίας που διαμορφωνόταν με βάση τη νομοθεσία που ίσχυε μέχρι τον 8/2015 από το 58ο ως το 59ο. Έτσι όσοι συμπληρώνουν την 25ετία μέχρι την 31-12-2010 μπορούσαν να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη σύνταξη σε ηλικία 58 ετών με 35 έτη ασφάλισης. Αντίστοιχα όσοι συμπληρώνουν την 25ετία μετά την 1-1-2011 και ως την 31-12-2011 μπορούσαν να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη σύνταξη από την ηλικία των 58 ετών κι έπειτα ενώ χρειάζονται 36 συνολικά έτη ασφάλισης για να υποβάλουν τη σχετική αίτηση. Εκείνοι που συμπληρώνουν

την 25ετία από την 1-1-2012 μέχρι την 31-12-2012 θεμελιώνουν δικαίωμα για να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη σύνταξη από το 59ο έτος της ηλικίας τους κι έπειτα με συνολικά τουλάχιστον 37 έτη τη στιγμή της αίτησης. Για το σύνολο των ανδρών νοσηλευτών που συμπληρώνουν 25ετία από 1-1-2013 κι έπειτα μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη σύνταξη από το 62ο έτος της ηλικίας τους κι έπειτα με 40 συνολικά έτη.

Η θεμελιωτική 25ετία αλλά και ο συνολικός χρόνος που απαιτείται για συνταξιοδότηση μπορούν να συμπληρωθούν τόσο με τον πραγματικό χρόνο ασφάλισης Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα όσο και με τους πλασματικούς χρόνους ως ανωτέρω αναφέρεται.

Πλέον και μετά τις τροποποιήσεις που επέφερε ο ν. 4336/2015 τα όρια ηλικίας διαμορφώνονται από το έτος συμπλήρωσης κατ' αρχήν

της 25ετίας σύμφωνα με το ΠΔ 169/2007 και το ν. 3865/2010 και στη συνέχεια από το έτος συμπλήρωσης **αθροιστικά** και των δύο προϋποθέσεων δηλαδή τόσο του ορίου ηλικίας (58 ή 59) όσο και του χρόνου ασφάλισης. Έτσι τα όρια ηλικίας που είχαν θεμελιωθεί διατηρούνται για όσους νοσηλευτές είχαν συμπληρώσει τόσο την 35ετία αλλά και το 58ο έτος της ηλικίας τους (ή την 36ετία και τα 58 για θεμελίωση το 2011 ή την 37ετία και τα 59 για θεμελίωση το 2012) αθροιστικά μέχρι την 18η Αυγούστου 2015 άλλως και εφόσον τα εν λόγω όρια ηλικίας ή ο χρόνος ασφάλισης ή και τα δύο συμπληρώνονται αργότερα (από την 19η Αυγούστου 2015) και μέχρι το 2021 τα όρια εξόδου τροποποιούνται με βάση το σχετικό πίνακα ανάλογα με το πότε ο ασφαλισμένος συμπληρώνει αθροιστικά και τις δύο προϋποθέσεις.

Εναλλακτικά οι νοσηλευτές που είχαν συμπληρώσει την 25ετία μέχρι την 31-12-2010 μπορούσαν να συνταξιοδοτηθούν με 37 έτη χωρίς όριο ηλικίας. Πλέον μετά της αλλαγές που επέφερε ο ν. 4336/2015 η δυνατότητα αυτή ισχύει μόνο για τις περιπτώσεις εκείνες που είχαν συμπληρώσει την 37ετία μέχρι την 18η Αυγούστου 2015. Από την 19/8/2015 όποιος νοσηλευτής επιθυμεί να συνταξιοδοτηθεί με το καθεστώς της 37ετίας θα πρέπει να έχει συμπληρωμένο όριο ηλικίας το οποίο και ρυθμίζεται με βάση τον πίνακα 1 του αρ. 1 του ν. 4336/2015 από την αθροιστική σώρευση των προϋποθέσεων της 37ετίας και το 55ο έτος της ηλικίας του. Έτσι μπορεί κάποιος να συνταξιοδοτηθεί με το ένα λόγω καθεστώς ανάλογα με το πότε συμπληρώνει μαζί τα 37 έτη και το 55ο έτος του.

Παραδείγματα

1. Νοσηλευτής έχει συνολικά 34 έτη ασφάλισης, 14 έτη στο ΙΚΑ και 20 στο Δημόσιο και είναι 57 ετών σήμερα. Πότε μπορεί να συνταξιοδοτηθεί;

Απ. Ο υπάλληλος του παραδείγματος είχε «κλειδώσει» το συνταξιοδοτικό του δικαίωμα ώστε να μπορεί να συνταξιοδοτηθεί εφόσον συμπληρώσει 35 έτη ασφάλισης και το 58ο έτος της ηλικίας του. Την εν λόγω προϋπόθεση 35ετίας συμπληρώνει άμεσα με εξαγορά της στρατιωτικής του θητείας. Πλην όμως επειδή δεν έχει συμπληρώσει το 58ο έτος του και καθώς θα συμπληρώσει το 58ο έτος το 2017 θα έχει αύξηση του ορίου ηλικίας και θα μπορεί να υποβάλει αίτηση στα 59 και 6 μήνες.

2. Νοσηλευτής ΤΕ, γεννηθείς το 1957 έχει συμπληρώσει συνολική υπηρεσία 35 ετών τον Ιούλιο του 2015. Έχει και 2 έτη στρατιωτικής θητείας. Πότε να συνταξιοδοτηθεί;

Απ. Ο νοσηλευτής του παραδείγματος έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα το 2010 και μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης στο 58ο έτος της ηλικίας του. Δεδομένου ότι μέχρι 18-8-2015 συνέτρεχαν και οι δύο προϋποθέσεις μπορεί να αποχωρήσει οποτεδήποτε και να λάβει άμεσα σύνταξη. Μπορεί για προσαύξηση της σύνταξης να εξαγοράσει την στρατιωτική θητεία.

3. Νοσηλευτής, γεννημένος το 1959 είναι διορισμένος σε δημόσιο νοσοκομείο από το 1996. Έχει επίσης 13 έτη ασφάλισης στο ΙΚΑ πριν τον διορισμό του. Έχει 24 μήνες στρατιωτικής θητείας. Πότε μπορεί να συνταξιοδοτηθεί με τα νέα μέτρα;

Απ. Ο νοσηλευτής του παραδείγματος θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης για τη συμπλήρωση των οποίων μπορεί να χρησιμοποιήσει το χρόνο της στρατιωτικής του θητείας. Έτσι αποκτά την απαιτούμενη 35ετία το 2017. Το όριο ηλικίας στην περίπτωση αυτή είναι το 58ο το οποίο επίσης συμπληρώνει το 2017. Συνεπώς η σύνταξή του είναι καταβλητέα σε ηλικία 59 ετών και 6 μηνών.

3. Άνδρες 25ετία με μειωμένη ή πλήρη

Οι άντρες νοσηλευτές που είτε δεν έχουν τη δυνατότητα συμπλήρωσης 35ετίας ή 40ετίας είτε δεν επιθυμούν να αναμένουν τη συμπλήρωση της, ανάλογα με το έτος συμπλήρωσης της θεμελιωτικής 25ετίας «κλειδώνουν» συνταξιοδοτικό δικαίωμα ώστε να μπορούν με ελάχιστο χρόνο τα 25 έτη ασφάλισης να λάβουν πλήρη σύνταξη ανάλογα με όριο ηλικίας ή μειωμένη σύνταξη πρόωρα.

Έτσι οι άντρες νοσηλευτές που συμπληρώνουν τη θεμελιωτική 25ετία μέχρι 31-12-2010 «κλειδωσαν» συνταξιοδοτικό δικαίωμα και μπορούσαν να αποχωρήσουν στα 60 με μειωμένη σύνταξη και τα 65 με πλήρη. Αν δεν έχουν συμπληρώσει το ένα λόγω όριο μέχρι την 19η Αυγούστου 2015 τότε το νέο όριο ηλικίας για την περίπτωση τους ρυθμίζεται με βάση το πότε συμπληρώνουν το 55ο ή το 60ο έτος της ηλικίας τους αντίστοιχα και τον πίνακα 2 του αρ. 1 του ν. 4336/2015. Στην περίπτωση θεμελίωσης το 2010 εφόσον επιλεγεί η μειωμένη σύνταξη τότε η μείωση είναι 0,37% (4,5% ανά έτος) για κάθε μήνα πριν το όριο της πλήρους.

Εναλλακτικά οι άντρες νοσηλευτές που συμπληρώνουν τη θεμελιωτική 25ετία από την 1-1-2011 μέχρι 31-12-2011 «κλειδωσαν»

συνταξιοδοτικό δικαίωμα και μπορούσαν να αποχωρήσουν στα 56 με μειωμένη σύνταξη και τα 61 με πλήρη. Εάν δεν είχαν συμπληρώσει τα εν λόγω όρια μέχρι 19/8/2015 το νέο όριο ηλικίας ρυθμίζεται με βάση το πότε συμπληρώνουν το 56ο ή το 61ο έτος της ηλικίας τους αντίστοιχα και τον πίνακα 2. Αντίστοιχα οι άντρες νοσηλευτές που συμπληρώνουν τη θεμελιωτική 25ετία από την 1-1-2012 μέχρι 31-12-2012 «κλειδωσαν» συνταξιοδοτικό δικαίωμα και μπορούσαν να αποχωρήσουν στα 58 με μειωμένη σύνταξη και τα 63 με πλήρη. Εάν δεν είχαν συμπληρώσει τα εν λόγω όρια μέχρι 19/8/2015 το νέο όριο ηλικίας ρυθμίζεται με βάση το πότε συμπληρώνουν το 58ο ή το 63ο έτος της ηλικίας τους αντίστοιχα και τον πίνακα 2. Από την 1-1-2013 κι έπειτα οι άντρες νοσηλευτές που συμπληρώνουν 25ετία μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με μειωμένη σύνταξη στα 62 και με πλήρη στα 67. Στην περίπτωση θεμελίωσης από την 1-1-2011 κι έπειτα εφόσον επιλεγεί η μειωμένη σύνταξη τότε η μείωση είναι 0,5% για κάθε μήνα (6% ανά έτος) πριν το όριο της πλήρους.

Η θεμελιωτική 25ετία αλλά και ο συνολικός χρόνος που απαιτείται για συνταξιοδότηση μπορούν να συμπληρωθούν τόσο με τον πραγματικό χρόνο ασφάλισης Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα αλλά και με τους πλασματικούς χρόνους ως ανωτέρω αναφέρεται.

Παραδείγματα

1. Νοσηλευτής που ανήκει στους μετά το 1983 προσληφθέντες στο Δημόσιο συμπλήρωσε το 2011 τα απαραίτητα 25 έτη ασφάλισης και θεμελίωσε συνταξιοδοτικό δικαίωμα ώστε να μπορεί να συνταξιοδοτηθεί σε ηλικία 56 ετών με μειωμένη σύνταξη και 61 με πλήρη. Είναι σήμερα 58 ετών. Μπορεί πλέον να αποχωρήσει με πλήρη σύνταξη στην ηλικία των 64 ετών και 9 μηνών ενώ με μειωμένη σύνταξη μπορεί να αποχωρήσει άμεσα.

4. Άνδρες πατέρες τριών και άνω τέκνων

Με ιδιαίτερα ευνοϊκές προϋποθέσεις μπορούν να συνταξιοδοτηθούν οι άνδρες νοσηλευτές που είναι γονείς τριών και άνω τέκνων. Κρίσιμος χρόνος για τη θεμελίωση του σχετικού δικαιώματος είναι η συμπλήρωση 20 ετών ασφάλισης και η ύπαρξη τριών και άνω τέκνων. Δεν είναι απαραίτητο τα τέκνα να είναι ανήλικα. Το δικαίωμα μπορεί να θεμελιωθεί από τους πατέρες που συμπλήρωσαν την 20ετία οποτεδήποτε μέχρι την 31-12-2012. Ακόμη και στις περιπτώσεις που η 20ετία συμπληρώθηκε πριν το 2010 θεωρείται ότι το δικαίωμα συνταξιοδότησης ως τρίτεκνος και άνω θεμελιώνεται. Στην περίπτωση που και οι δυο γονείς είναι δημόσιοι υπάλληλοι το δικαίωμα μπορεί να ασκηθεί και από τους δύο εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις. Η σύνταξή στην περίπτωση αυτή είναι πλήρης αναλογική των ετών ασφάλισης που έχουν οι ασφαλισμένοι μέχρι τη στιγμή που θα υποβάλουν αίτημα συνταξιοδότησης. Το αίτημα μπορεί να υποβληθεί οποτεδήποτε στο μέλλον. Επίσης το εν λόγω αίτημα μπορεί να υποβληθεί και με αναστολή.

Π.χ. νοσηλευτής πατέρας 4 παιδιών έχει θεμελιωμένο δικαίωμα και είναι σήμερα 48 ετών. Ο εν λόγω υπάλληλος μπορεί να υποβάλει παραίτηση άμεσα και να εξέλθει με αναστολή αναμένοντας την καταβολή της σύνταξης με τη συμπλήρωση του σχετικού ορίου ηλικίας.

Τα όρια ηλικίας για τους τριτέκνους και άνω νοσηλευτές διαμορφώνονται από το έτος συμπλήρωσης της 20ετίας σύμφωνα με το ν. 3865/2010 αλλά και το έτος συμπλήρωσης του αντίστοιχου ορίου μετά τις τροποποιήσεις που επέφερε ο ν. 4336/2015. Συγκεκριμένα το όριο ηλικίας για τους πατέρες που θεμελίωσαν δικαίωμα μέχρι την 31-12-2011 είναι το 52ο ενώ θα πρέπει συνολικά τη στιγμή της αίτησης να έχουν 21 έτη ασφάλισης, ενώ για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα το 2012 είναι το 55ο ενώ θα πρέπει συνολικά τη στιγμή της αίτησης να έχουν 23 έτη ασφάλισης. Τα εν λόγω όρια διατηρούνται για όσους τριτέκνους είχαν συμπληρώσει τα 52 ή τα 55 αντίστοιχα μέχρι την 18η Αυγούστου 2015 άλλως και εφόσον τα εν λόγω όρια ηλικίας συμπληρώνονται αργότερα (από την 19η Αυγούστου 2015 κι έπειτα) και μέχρι το 2021 τα όρια εξόδου τροποποιούνται με βάση το σχετικό πίνακα ανάλογα

με το πότε ο ασφαλισμένος συμπληρώνει τα 52 ή τα 55 αντίστοιχα.

Η θεμελίωση με το καθεστώς των πατέρων τριών και άνω τέκνων μπορεί να γίνει ακόμη και στην περίπτωση που η γέννηση του τρίτου παιδιού είναι μεταγενέστερη του έτους θεμελίωσης αρκεί με βάση το χρόνο ασφάλισης η θεμελίωση να γίνεται τότε. Έτσι μπορεί κάποιος νοσηλευτής - πατέρας να θεμελιώσει με τις ειδικές διατάξεις για τους τρίτεκνους το 2011 π.χ, ακόμη κι αν το τρίτο παιδί τέκνο γεννήθηκε το 2016. Αρκεί να συμπληρώνεται η 20ετία το 2011.

Η θεμελιωτική 20ετία αλλά και ο συνολικός χρόνος που απαιτείται για συνταξιοδότηση μπορούν να συμπληρωθούν τόσο με τον πραγματικό χρόνο ασφάλισης Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα αλλά και με τους πλασματικούς χρόνους ως ανωτέρω αναφέρεται.

Οι τρίτεκνοι νοσηλευτές μπορούν να εξαγοράσουν χωρίς κίνδυνο αναδρομικής θεμελίωση το μέγιστο αριθμό πλασματικών ετών και μπορούν έτσι να εκτοξεύσουν το συνολικό χρόνο ασφάλισής τους με εξαγορά. Ένας τρίτεκνος μπορεί να εξαγοράσει 9 ή 10 πλασματικά έτη για να προσauξήσει τη σύνταξή του.

Παράδειγματα

1. Νοσηλευτής πατέρας τριών τέκνων με ημερομηνία γέννησης 08-05-1950. Ο διορισμός του συντελέστηκε στις 01-08-1995. Έχει επιπλέον 8 έτη και 6 μήνες ασφάλιση στο ΙΚΑ. Θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος ως τρίτεκνος με την συμπλήρωση 21 ετών ασφάλισης και δυνατότητα καταβολής της σύνταξης με την συμπλήρωση του 52ου έτους της ηλικίας του. Επειδή κατά την 18-09-2015, προηγούμενη της έναρξης ισχύος του Ν. 4336/2015 ο εν λόγω υπάλληλος ως τρίτεκνος είχε συμπληρώσει τον ελάχιστο απαιτούμενο για την συνταξιοδότησή του και το 52ο έτος της ηλικίας του, συνάγεται ότι **δεν επηρεάζεται** από τα νέα ηλικιακά όρια.

2. Νοσηλευτής πατέρας 4 τέκνων συμπλήρωσε το 2011 έτη υπηρεσίας και είναι 55 ετών σήμερα. Μπορεί να αποχωρήσει και τότε;

Απ. Ο νοσηλευτής του παραδείγματος έχει κλειδώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις διατάξεις του 2011 για τους πατέρες 3 και άνω τέκνων και μπορούσε να συνταξιοδοτηθεί με τη συμπλήρωση του 52ου έτους της ηλικίας του. Οι αλλαγές δεν τον επηρέασαν.

5. Άνδρες 15ετία

Οι άντρες νοσηλευτές που δεν έχουν τη δυνατότητα συμπλήρωσης καμιάς από τις παραπάνω προϋποθέσεις μπορούν θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα ώστε να μπορούν να λάβουν πλήρη αναλογική σύνταξη με ελάχιστο χρόνο τα 15 έτη ασφάλισης και σε ηλικία 67 ετών.

Πώς μπορούν να συνταξιοδοτηθούν οι γυναίκες νοσηλεύτριες που υπάγονται στην ασφάλιση του Δημοσίου και έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά μέχρι την 31-12-1992 («παλιες» ασφαλισμένες);

Οι γυναίκες νοσηλεύτριες που ανήκουν στους «παλιούς» ασφαλισμένους έχουν τη δυνατότητα να συνταξιοδοτηθούν σε διάφορα ηλικιακά όρια με βάση τις προϋποθέσεις που μπορούν να συμπληρώσουν.
Αναλυτικά:

6. Γυναίκες μητέρες ανηλίκων

Οι γυναίκες νοσηλεύτριες έχουν κι αυτές τη δυνατότητα να θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις διατάξεις που ισχύουν για τους γονείς ανηλίκων τέκνων. Κρίσιμος χρόνος για τη θεμελίωση του σχετικού δικαιώματος είναι η συμπλήρωση 25 ετών ασφάλισης και η ανηλικότητα τέκνου. Ως ανήλικο και για αυτήν την περίπτωση θεωρείται το τέκνο μέχρι την 31 Δεκεμβρίου του έτους που συμπληρώνει το 18ο έτος της ηλικίας του.

Το δικαίωμα μπορεί να θεμελιωθεί από τις νοσηλεύτριες που συμπληρώνουν την 25ετία μέχρι την 31-12-2012. Η θεμελιωτική 25ετία αλλά και ο συνολικός χρόνος που απαιτείται για συνταξιοδότηση μπορούν να συμπληρωθούν τόσο με τον πραγματικό χρόνο ασφάλισης Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα αλλά και με τους πλασματικούς χρό-

vous ως ανωτέρω αναφέρεται.

Στην περίπτωση που και η μητέρα νοσηλεύτρια αλλά και ο πατέρας είναι δημόσιοι υπάλληλοι το δικαίωμα μπορεί να ασκηθεί και από τους δύο εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις. Η σύνταξη στην περίπτωση αυτή είναι πλήρης αναλογική των ετών ασφάλισης που έχουν οι ασφαλισμένοι μέχρι τη στιγμή που θα υποβάλουν αίτημα συνταξιοδότησης. Το αίτημα μπορεί να υποβληθεί οποτεδήποτε στο μέλλον.

Τα όρια ηλικίας για τις μητέρες ανηλίκου νοσηλεύτριες διαμορφώνονται από το έτος συμπλήρωσης της 25ετίας σύμφωνα με το ΠΔ 169/2007 όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3865/2010 αλλά και το έτος συμπλήρωσης του αντίστοιχου θεμελιωμένου ορίου μετά τις τροποποιήσεις που επέφερε ο ν. 4336/2015.

Οι νοσηλεύτριες μητέρες ανηλίκων -σε αντίθεση με τους πατέρες νοσηλευτές- είχαν και έχουν ακόμη τη δυνατότητα της συνταξιοδότησης με όριο ηλικίας το 50ο εφόσον είχαν συμπληρώσει 25ετία στην ασφάλιση

ή συμπλήρωσαν με εξαγορά του πλασματικού χρόνου των παιδιών μέχρι την 31-12-2010. Για τις μητέρες νοσηλεύτριες που θεμελίωσαν δικαίωμα από την 1-1-2011 μέχρι την 31-12-2011 το όριο ηλικίας είναι το 52ο ενώ για όσες θεμελιώνουν δικαίωμα το 2012 είναι το 55ο. Τα εν λόγω όρια διατηρούνται για όσες μητέρες ανηλίκων είχαν συμπληρώσει τα 50 ή τα 52 ή τα 55 αντίστοιχα μέχρι την 18η Αυγούστου 2015. Άλλως και εφόσον τα εν λόγω όρια ηλικίας συμπληρώνονται αργότερα (από την 19η Αυγούστου 2015) και μέχρι το 2021 τα όρια εξόδου τροποποιούνται με βάση το σχετικό πίνακα ανάλογα με το πότε ο ασφαλισμένος συμπληρώνει τα προηγούμενα θεμελιωμένα όρια ηλικίας.

Και για τις μητέρες νοσηλεύτριες η θεμελίωση με το καθεστώς των γονέων ανηλίκων τέκνων μπορεί να γίνει ακόμη και στην περίπτωση που η γέννηση του παιδιού είναι μεταγενέστερη του έτους θεμελίωσης αρκεί με βάση το χρόνο ασφάλισης η θεμελίωση να γίνεται τότε.

Παραδείγματα

1. Νοσηλεύτρια, μητέρα 2 παιδιών γεννηθέντων το 1994 και 1996 αντίστοιχα προσελήφθη το 1989. Η ίδια έχει γεννηθεί το 1966 και είναι απόφοιτος ΤΕΙ. Έχει θεμελιώσει σχετικό δικαίωμα ως μητέρα ανηλίκου;

Απ. Η νοσηλεύτρια του παραδείγματος δεν έχει θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης. Μπορεί να θεμελιώσει δικαίωμα, δηλαδή συμπλήρωση 25ετίας με εξαγορά του πλασματικού χρόνου των σπουδών και των τέκνων. Έτσι θα συμπληρώσει 25ετία το 2011 και θα μπορούσε να συνταξιοδοτηθεί σε ηλικία 52 ετών. Πλην όμως επειδή συμπληρώνει το 52ο έτος της ηλικίας της το 2018, το νέο όριο ηλικίας στην περίπτωση της είναι το 60ο έτος και 2 μήνες.

2. Νοσηλεύτρια μητέρα δύο τέκνων, ηλικίας 10 και 15 ετών σήμερα, έχει συμπληρώσει 24 έτη ασφάλισης μέχρι 31-12-2012. Έχει γεννηθεί το 1964. Μπορεί να αναγνωρίσει τον πλασματικό χρόνο από τα τέκνα και να θεμελιώσει δικαίωμα και αν ναι πότε θα μπορεί να συνταξιοδοτηθεί?

Απ. Η συγκεκριμένη νοσηλεύτρια μπορεί να χρησιμοποιήσει τον χρόνο των παιδιών για θεμελίωση δικαιώματος. Έτσι μπορεί να κάνει χρήση του εν λόγω χρόνου (3 έτη) που θα την οδηγήσει σε αναδρομική θεμελίωση με συμπλήρωση 25ετίας το 2010. Το όριο ηλικίας

στην περίπτωση της ήταν το 50, το οποίο είχε συμπληρώσει τον 9/2015 κι έτσι μπορεί να αποχωρήσει όποτε το επιθυμεί.

3. Νοσηλεύτρια, μητέρα 2 παιδιών εκ των οποίων το ένα ανήλικο (γεν. 1999) προσελήφθη με σύμβαση ορισμένου χρόνου σε νοσοκομείο το 1984 και συνέχισε ως το 1987 οπότε έγινε αορίστου χρόνου και το 2001 μονιμοποιήθηκε. Η ίδια έχει γεννηθεί το 1961. Έχει θεμελιώσει σχετικό δικαίωμα ως μητέρα ανηλίκου;

Απ. Η μητέρα του παραδείγματος έχει θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης καθώς μέχρι την 31-12-2010 είχε συμπληρωμένα 25 έτη ασφάλισης και ταυτόχρονα ανηλικότητα τέκνου. Μπορεί να συνταξιοδοτηθεί από το 50ο έτος της ηλικίας της κι έπειτα με πλήρη σύνταξη αναλογική των ετών ασφάλισης που έχει. Το δικαίωμά της αυτό μπορεί να το ασκήσει οποτεδήποτε αφού είχε μέχρι 18-8-2015 συμπληρώσει το 50ο έτος της ηλικίας της.

4. Νοσηλεύτρια γεννηθείσα την 12-01-1965, μητέρα δυο (2) παιδιών εκ των οποίων το ένα ανήλικο. Διορισμός 11-05-1989, χωρίς καμία προϋπηρεσία.

Απ. Με την αναγνώριση χρόνου παιδιών, έτη 03-00-00, η εν λόγω ασφαλισμένη μπορεί να θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα το 2011. Επειδή συμπληρώνει το 52ο έτος της ηλικίας της το 2017, θα μπορεί πλέον να συνταξιοδοτηθεί με τη συμπλήρωση του 58ου έτους της ηλικίας της και 5 μηνών.

7. Γυναίκες 35ετία

Οι γυναίκες νοσηλεύτριες μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με τις διατάξεις για την 35ετία ανάλογα με το έτος συμπλήρωσης της θεμελιωτικής 25ετίας ώστε να μπορούν να λάβουν πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση από 35 έως 37 ετών ασφάλισης κι από τα 58 ως τα 59. Έτσι όσες συμπλήρωσαν την 25ετία μέχρι την 31-12-2010 μπορούσαν να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη σύνταξη σε ηλικία 58 ετών με 35 έτη ασφάλισης. Αντίστοιχα όσες συμπληρώνουν την 25ετία μετά την 1-1-2011 και ως την 31-12-2011

μπορούσαν να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη σύνταξη από την ηλικία των 58 ετών κι έπειτα ενώ χρειάζονται 36 συνολικά έτη ασφάλισης ενώ οι νοσηλεύτριες που συμπληρώνουν την 25ετία από την 1-1-2012 μέχρι την 31-12-2012 θεμελιώνουν δικαίωμα για να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη σύνταξη από το 59ο έτος της ηλικίας τους κι έπειτα με συνολικά τουλάχιστον 37 έτη τη στιγμή της αίτησης. Από την 1-1-2013 κι έπειτα για όλες τις νοσηλεύτριες όπως και για τους νοσηλευτές το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης είναι εκείνο της γενικής διάταξης δηλαδή το 62ο έτος της ηλικίας τους με 40 συνολικά έτη.

Η θεμελιωτική 25ετία αλλά και ο συνολικός χρόνος που απαιτείται για συνταξιοδότηση μπορούν να συμπληρωθούν τόσο με τον πραγματικό χρόνο ασφάλισης Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα αλλά και με τους πλασματικούς χρόνους ως ανωτέρω αναφέρεται.

Και για τις γυναίκες νοσηλεύτριες μετά τις τροποποιήσεις που επέφερε ο ν. 4336/2015 τα όρια ηλικίας διαμορφώνονται από το έτος συμπλήρωσης κατ αρχήν της 25ετίας σύμφωνα με το ΠΔ 169/2007 και το ν. 3865/2010 και στη συνέχεια από το έτος συμπλήρωσης αθροιστικά και των δύο προϋποθέσεων δηλαδή τόσο του ορίου ηλικίας (58 ή 59) όσο και του χρόνου ασφάλισης.

Έτσι τα όρια ηλικίας που είχαν θεμελιωθεί διατηρούνται για όσους νοσηλευτές είχαν συμπληρώσει τόσο την 35ετία αλλά και το 58ο έτος της ηλικίας τους (ή την 36ετία και τα 58 για θεμελίωση το 2011 ή την 37ετία και τα 59 για θεμελίωση το 2012) αθροιστικά μέχρι την 18η Αυγούστου 2015 άλλως και εφόσον τα εν λόγω όρια ηλικίας ή ο χρόνος ασφάλισης ή και τα δύο συμπληρώνονται αργότερα (από την 19η Αυγούστου 2015) και μέχρι το 2021 τα όρια εξόδου τροποποιούνται με βάση το σχετικό πίνακα (πίνακας 1 του ν. 4336/2015) ανάλογα με το πότε ο ασφαλισμένος συμπληρώνει αθροιστικά και τις δύο προϋποθέσεις.

8. Γυναίκες 25ετία με μειωμένη ή πλήρη

Οι γυναίκες νοσηλεύτριες που δεν επιθυμούν να αποχωρήσουν με τις διατάξεις για την 35ετία μπορούν ανάλογα με το έτος συμπλήρωσης της θεμελιωτικής 25ετίας να θεμελιώσουν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα ώστε να λάβουν πλήρη σύνταξη ανάλογα με όριο ηλικίας ή μειωμένη σύνταξη

πρόωρα.

Έτσι οι νοσηλεύτριες που συμπληρώνουν τη θεμελιωτική 25ετία μέχρι 31-12-2010 «κλείδωσαν» συνταξιοδοτικό δικαίωμα και μπορούσαν να αποχωρήσουν στα 55 με μειωμένη σύνταξη και τα 60 με πλήρη. Αν δεν έχουν συμπληρώσει το ένα λόγω όριο μέχρι την 19η Αυγούστου 2015 τότε το νέο όριο ηλικίας για την περίπτωση τους ρυθμίζονται

ζεται με βάση το πότε συμπληρώνουν το 55ο ή το 60ο έτος της ηλικίας τους αντίστοιχα και τον πίνακα 2 του αρ. 1 του ν. 4336/2015. Στην περίπτωση θεμελίωσης το 2010 εφόσον επιλεγεί η μειωμένη σύνταξη τότε η μείωση είναι 0,37% (4,5% ανά έτος) για κάθε μήνα πριν το όριο της πλήρους.

Εναλλακτικά όσες συμπληρώνουν τη θεμελιωτική 25ετία από την 1-1-2011 μέχρι 31-12-2011 «κλειδωσαν» συνταξιοδοτικό δικαίωμα και μπορούν να αποχωρήσουν στα 56 με μειωμένη και τα 61 με πλήρη. Εάν δεν είχαν συμπληρώσει τα εν λόγω όρια μέχρι 19/8/2015 το νέο όριο ηλικίας ρυθμίζεται με βάση το πότε συμπληρώνουν το 56ο ή το 61ο έτος της ηλικίας τους αντίστοιχα και τον πίνακα 2. Τέλος για τις γυναίκες νο-

σπλεύτριες που θα συμπληρώσουν τη θεμελιωτική 25ετία από την 1-1-2012 μέχρι 31-12-2012 το συνταξιοδοτικό δικαίωμα κλειδώνει για τα 58 με μειωμένη σύνταξη και τα 63 με πλήρη. Εάν δεν είχε συμπληρωθεί το εν λόγω όρια μέχρι 19/8/2015 το νέο όριο ηλικίας ρυθμίζεται με βάση το πότε συμπληρώνουν το 58ο ή το 63ο έτος της ηλικίας τους αντίστοιχα και τον πίνακα 2.

Όπως συμβαίνει με όλους γενικά τους ασφαλισμένους που δεν μπόρεσαν να θεμελιώσουν δικαίωμα μέχρι την 31-12-2012 από την 1-1-2013 κι έπειτα οι γυναίκες νοσπλεύτριες που συμπληρώνουν 25ετία μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με τη γενική διάταξη που προβλέπει μειωμένη σύνταξη στα 62 και με πλήρη στα 67. Στην περίπτωση θεμελίωσης από την 1-1-2011 κι έπειτα εφόσον επιλεγεί η μειωμένη σύνταξη τότε η μείωση είναι 0,5% για κάθε μήνα (6% ανά έτος) πριν το όριο της πλήρους.

Η θεμελιωτική 25ετία αλλά και ο συνολικός χρόνος που απαιτείται για συνταξιοδότηση μπορούν να συμπληρωθούν τόσο με τον πραγματικό χρόνο ασφάλισης Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα αλλά και με τους πλασματικούς χρόνους ως ανωτέρω αναφέρεται.

Παραδείγματα

1. Νοσπλεύτρια 56 ετών τον 7/2015, θεμελίωσε συνταξιοδοτικό δικαίωμα με 25 έτη ασφάλισης το 2010. Με τη συμπλήρωση των εν λόγω προϋποθέσεων είχε «κλειδώσει» δικαίωμα ώστε να συνταξιοδοτηθεί άμεσα με μειωμένη σύνταξη με ποινή μείωσης 0,37% για κάθε μήνα πριν από το 60ο έτος της ηλικίας της που ήταν το έτος χορήγησης πλήρους σύνταξης. Η εν λόγω ασφαλισμένη επιπίπτει στις αλλαγές με συνέπεια το νέο όριο ηλικίας της για πλήρη σύνταξη να αυξάνεται και να μπορεί πλέον να αποχωρήσει με πλήρη σύνταξη στα 64 και 5 μήνες.

2. Νοσπλεύτρια, που είναι σήμερα 60 ετών, είχε συμπληρώσει το 2010 25 έτη ασφάλισης και θεμελίωσε συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τις διατάξεις που ίσχυαν για το 2010. Είχε «κλειδώσει» δικαίωμα ώστε να μπορεί να συνταξιοδοτηθεί από το 55ο έτος της ηλικίας της με μειωμένη σύνταξη και με πλήρη σύνταξη στα 60. Η εν λόγω ασφαλισμένη μπορεί πλέον να συνταξιοδοτηθεί άμεσα με μειωμένη σύνταξη και με πλήρη σύνταξη σε ηλικία 61 ετών και 9.

9. Γυναίκες μπότερες τριών και άνω τέκνων

Οι νοσηλεύτριες που είναι μπότερες 3 και άνω τέκνων κλειδώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τη συμπλήρωση 20 ετών ασφάλισης. Δεν είναι απαραίτητο τα τέκνα να είναι ανήλικα. Το δικαίωμα μπορεί να θεμελιωθεί από τις μπότερες 3 και άνω τέκνων που συμπλήρωσαν την 20ετία οποτεδήποτε μέχρι την 31-12-2012. Η σύνταξή στην περίπτωση αυτή είναι πλήρης αναλογική των ετών ασφάλισης που έχουν οι ασφαλισμένοι μέχρι τη στιγμή που θα υποβάλουν αίτημα συνταξιοδότησης. Το αίτημα μπορεί να υποβληθεί οποτεδήποτε στο μέλλον.

Τα όρια ηλικίας για τις νοσηλεύτριες μπότερες 3 και άνω τέκνων διαμορφώνονται από το έτος συμπλήρωσης της 20ετίας σύμφωνα με το ΠΔ 169/2007 όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3865/2010 αλλά και το έτος συμπλήρωσης του αντίστοιχου ορίου μετά τις τροποποιήσεις που επέφερε ο ν. 4336/2015 για όσες θεμελίωσαν με όρια ηλικία το 2011 και 2012. Συγκεκριμένα οι μπότερες 3 και άνω τέκνων νοσηλεύτριες που συμπλήρωσαν ή συμπληρώνουν με εξαγορά πλασματικών την 20ετία το 2010 μπορούν να συνταξιοδοτηθούν χωρίς όριο ηλικίας. Εναλλακτικά για τις τρίτεκνες που θεμελίωσαν δικαίωμα μέχρι την 31-12-2011 ο όριο ηλικίας είναι το 52ο ενώ θα πρέπει συνολικά

τη στιγμή της αίτησης να έχουν 21 έτη ασφάλισης, ενώ για όσες θεμελιώνουν δικαίωμα το 2012 είναι το 55ο ενώ θα πρέπει συνολικά τη στιγμή της αίτησης να έχουν 23 έτη ασφάλισης. Τα εν λόγω όρια διατηρούνται κατ αρχήν για όσες νοσηλεύτριες μπότερες 3 και άνω τέκνων θεμελίωσαν το δικαίωμα το 2010. Έτσι οι συγκεκριμένες νοσηλεύτριες εξακολουθούν να μπορούν να συνταξιοδοτηθούν χωρίς όριο ηλικίας. Εναλλακτικά όσες μπότερες 3 και άνω τέκνων είχαν συμπληρώσει τα 52 ή τα 55 αντίστοιχα μέχρι την 18η Αυγούστου 2015 δεν επηρεάζονται άλλως και εφόσον τα εν λόγω όρια ηλικίας συμπληρώνονται αργότερα (από την 19η Αύγουστου 2015 κι έπειτα) και μέχρι το 2021 τα όρια εξόδου τροποποιούνται με βάση το σχετικό πίνακα ανάλογα με το πότε η νοσηλεύτρια συμπληρώνει τα 52 ή τα 55 αντίστοιχα.

Η θεμελίωση με το καθεστώς των μπότερων τριών και άνω τέκνων μπορεί να γίνει ακόμη και στην περίπτωση που η γέννηση του τρίτου παιδιού είναι μεταγενέστερη του έτους θεμελίωσης αρκεί με βάση το χρόνο ασφάλισης η θεμελίωση να γίνεται τότε.

Η θεμελιωτική 20ετία αλλά και ο συνολικός χρόνος που απαιτείται για συνταξιοδότηση μπορούν να συμπληρωθούν τόσο με τον πραγματικό χρόνο ασφάλισης Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα αλλά και με τους πλασματικούς χρόνους ως ανωτέρω αναφέρεται.

Παραδείγματα

1. Νοσηλεύτρια γεννημένη στις 14-10-1967, με διορισμό 18-02-2004 και προηγούμενη ασφάλιση στο ΙΚΑ 4.485 Η.Α. (έτη 14-11-12). Η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος ως τρίτεκνη γίνεται μέχρι 31-12-2010 με την συμπλήρωση 20 ετών ασφάλισης.

Αν. Επειδή κατά την 18-09-2015, προηγούμενη της έναρξης ισχύος του Ν. 4336/2015 η εν λόγω υπάλληλος ως τρίτεκνη είχε συμπληρώσει τον ελάχιστο απαιτούμενο για την συνταξιοδότησή της χρόνο, ήτοι την από έτη 20-00-00 συντάξιμη υπηρεσία και δοθέντος ότι δεν προβλεπόταν για την περίπτωση της όριο ηλικίας, συνάγεται ότι **δεν επηρεάζεται** από τα νέα ηλικιακά όρια του Ν. 4336/2015 και μπορεί να λάβει σύνταξη χωρίς όριο.

2. Νοσηλεύτρια μητέρα 3 παιδιών έχει προσληφθεί στο Δημόσιο το 1989. Δεν έχει άλλο χρόνο ασφάλισης. Πότε μπορεί να συνταξιοδοτηθεί?

Απ. Η συγκεκριμένη νοσηλεύτρια μέχρι την 18/8/2015 είχε θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα ώστε να μπορεί να αποχωρήσει χωρίς όριο ηλικίας με πλήρη σύνταξη. Δεν επηρεάζεται από τις αλλαγές μπορεί κανονικά να κάνει χρήση του δικαιώματός της οποτεδήποτε για να φύγει με πλήρη σύνταξη.

3. Νοσηλεύτρια κατηγορίας ΤΕ, γεννηθείσα το 1966, μητέρα 3 παιδιών έχει προσληφθεί σε δημόσιο νοσοκομείο το 1985 και μονιμοποιήθηκε το 1992. Πότε μπορεί να συνταξιοδοτηθεί?

Απ. Η συγκεκριμένη εργαζόμενη έχει συμπληρώσει 20 έτη ασφάλισης εντός του 2010 θεμελιώνοντας έτσι συνταξιοδοτικό δικαίωμα ως μητέρα τριών και άνω τέκνων και μπορεί να αποχωρήσει χωρίς όριο ηλικίας με πλήρη σύνταξη. Δεν μπορεί να αναγνωρίσει πλασματικά έτη για προσαύξηση σύνταξης.

10. Γυναίκες 15ετία

Οι νοσηλεύτριες που δεν έχουν τη δυνατότητα συμπλήρωσης καμιάς από τις παραπάνω προϋποθέσεις μπορούν θεμε-

λιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα ώστε να μπορούν να λάβουν πλήρη αναλογική σύνταξη με ελάχιστο χρόνο τα 15 έτη ασφάλισης και σε όριο ηλικίας 67 ετών.

Πώς μπορούν να συνταξιοδοτηθούν οι άνδρες νοσηλευτές που υπάγονται στην ασφάλιση του ΙΚΑ και έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά μέχρι την 31-12-1992 («παλιοί» ασφαλισμένοι);

Οι άνδρες νοσηλευτές που ανήκουν στους «παλιούς» ασφαλισμένους και ανήκουν στην ασφάλιση του ΙΚΑ μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με τις διατάξεις των βαρέων και ανθυγιεινών και έχουν τη δυνατότητα να συνταξιοδοτηθούν σε διάφορα ηλικιακά όρια με βάση το ποιος προϋποθέσεις μπορούν να συμπληρώσουν.

Για τα βαρέα και ανθυγιεινά και τη συνταξιοδότηση των ανδρών θεμελιωτικός χρόνος νοούνται συνολικά οι 10.500 ημέρες εκ των οποίων οι 7.500 θα πρέπει να έχουν διανυθεί στο καθεστώς των βαρέων και ανθυγιεινών. Οι άντρες νοσηλευτές ανάλογα με το έτος συμπλήρωσης του εν λόγω χρόνου ασφάλισης «κλειδώνουν» το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα ώστε να μπορούν να λάβουν πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση του αντίστοιχου ορίου ηλικίας. Έτσι όσοι συμπληρώνουν τον εν λόγω χρόνο ασφάλισης μέχρι την 31-12-2010 μπορούσαν να συνταξιοδοτηθούν με μειωμένη σύνταξη σε ηλικία 53 ετών και με πλήρη στα 55. Αντίστοιχα όσοι συμπληρώνουν μετά την 1-1-2011 και ως την 31-12-2011 μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με μειωμένη σύνταξη σε ηλικία 53 ετών και 9 μηνών και με πλήρη στα 55 και 9 μήνες. Εκείνοι που συμπληρώνουν

από την 1-1-2012 μέχρι την 31-12-2012 θεμελιώνουν δικαίωμα για να συνταξιοδοτηθούν με μειωμένη σύνταξη σε ηλικία 54 ετών και 6 μηνών και με πλήρη στα 56 και 6 μήνες. Από την 1-1-2013 μέχρι την 31-12-2013 όσοι συμπληρώνουν τον εν λόγω χρόνο ασφάλισης θεμελιώνουν δικαίωμα για να συνταξιοδοτηθούν με μειωμένη σύνταξη σε ηλικία 58 ετών και 9 μηνών και με πλήρη στα 60 και 9 μήνες. Αντίστοιχα για όσους νοσηλευτές συμπληρώνουν το θεμελιωτικό χρόνο ασφάλισής το 2014 το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης είναι για τη μειωμένη σύνταξη το 59ο και 6 μήνες και για την πλήρη σύνταξη το 61ο και 6 μήνες. Για όσους συμπληρώνουν από την 1-1-2015 κι έπειτα τα όρια ηλικίας διαμορφώνονται στα 60 για μειωμένη σύνταξη και τα 65 για πλήρη.

Ο θεμελιωτικός χρόνος των 10.500 ημερών ασφάλισης μπορεί να συμπληρωθεί τόσο με τον πραγματικό χρόνο ασφάλισης στο ΙΚΑ και λοιπά Ταμεία αλλά και με τους πλασματικούς χρόνους που αναφέρονται ανωτέρω. Όμως οι 7.500 ημέρες στα βαρέα μπορούν να συμπληρωθούν μόνο με πραγματική απασχόληση σε βαρέα και ανθυγιεινά (ειδικότητα νοσηλευτή).

Έτος συμπλήρωσης των 10.500 ημερών ασφάλισης, από τις οποίες 7.500 στα βαε	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
	για πλήρη	για μειωμένη
2010	55	53
2011	55 & 9μήνες	53 & 9 μήνες
2012	56 & 6 μήνες	54 & 6 μήνες
2013	60 & 9 μήνες	58 & 9 μήνες
2014	61 & 6 μήνες	59 & 6 μήνες
2015	62	60

Πώς μπορούν να συνταξιοδοτηθούν οι γυναίκες νοσηλεύτριες που υπάγονται στην ασφάλιση του ΙΚΑ και έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά μέχρι την 31-12-1992 («παλιοί» ασφαλισμένοι);

Οι γυναίκες νοσηλεύτριες που ανήκουν στους «παλιούς» ασφαλισμένους και ανήκουν στην ασφάλιση του ΙΚΑ μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με τις διατάξεις των βαρέων και ανθυγιεινών και έχουν τη δυνατότητα να συνταξιοδοτηθούν σε διάφορα ηλικιακά όρια με βάση το ποιες προϋποθέσεις μπορούν να συμπληρώσουν.

Για τα βαρέα και ανθυγιεινά και τη συνταξιοδότηση των γυναικών θεμελιωτικός χρόνος νοούνται συνολικά οι 4.500 ημέρες εκ των οποίων οι 3.600 θα πρέπει να έχουν διανυθεί στο καθεστώς των βαρέων και ανθυγιεινών. Οι νοσηλεύτριες ανάλογα με το έτος συμπλήρωσης του εν λόγω χρόνου ασφάλισης «κλειδώνουν» το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα ώστε να μπορούν να λάβουν πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση του αντίστοιχου ορίου ηλικίας. Έτσι όσες συμπληρώνουν τον εν λόγω χρόνο ασφάλισης μέχρι την 31-12-2010 μπορούσαν να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη σύνταξη σε ηλικία 55 ετών. Αντίστοι-

χα όσες συμπληρώνουν μετά την 1-1-2011 και ως την 31-12-2011 μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη σύνταξη σε ηλικία 56 ετών. Εκείνες που συμπληρώνουν από την 1-1-2012 μέχρι την 31-12-2012 θεμελιώνουν δικαίωμα για να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη σύνταξη σε ηλικία 57 ετών. Από την 1-1-2013 όσες συμπληρώνουν τον εν λόγω χρόνο ασφάλισης θεμελιώνουν δικαίωμα για να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη σύνταξη στα 62. Δεν υπάρχει στην εν λόγω κατηγορία δικαίωμα για μειωμένη σύνταξη.

Ο θεμελιωτικός χρόνος των 4.500 ημερών ασφάλισης μπορεί να συμπληρωθεί τόσο με τον πραγματικό χρόνο ασφάλισης στο ΙΚΑ και λοιπά Ταμεία αλλά και με τους πλασματικούς χρόνους που αναφέρονται ανωτέρω. Όμως οι 3.600 ημέρες στα βαρέα μπορούν να συμπληρωθούν μόνο με πραγματική απασχόληση σε βαρέα και ανθυγιεινά (ειδικότητα νοσηλεύτη).

Πώς συνταξιοδοτούνται οι νέοι ασφαλισμένοι (μετά την 1-1-1993);

Τα όρια ηλικίας για τους νέους ασφαλισμένους είναι ενιαία. Έτσι είναι κοινά τα όρια εξόδου τόσο για τους νοσηλευτές όσο και για τις νοσηλεύτριες. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ύπαρξη τουλάχιστον 15 ετών ασφάλισης η οποία και οδηγεί σε μειωμένη σύνταξη στα 62 ή πλήρη στα 65 από την 1-1-2013 κι έπειτα. Στην περίπτωση λήψης μειωμένης σύνταξης, υπάρχει η ειδική πρόσθετη προϋπόθεση των 750 ημερών ασφάλισης τουλάχιστον, την τελευταία πενταετία πριν την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης. Την ηλικία των 67 ετών για τη λήψη πλήρους σύνταξης μπορούν να αποφύγουν όσοι συμπληρώσουν 40 συνολικά έτη ασφάλισης και τουλάχιστον το 62ο

έτος της ηλικίας τους. Οι εν λόγω ασφαλισμένοι έχουν το δικαίωμα να το πραγματοποιήσουν αυτό έχοντας τουλάχιστον 33 πραγματικά έτη ασφάλισης αλλά και 7 πλασματικά. Σε αυτή την περίπτωση η σύνταξη είναι πλήρης και δεν αντιμετωπίζεται καμιά ποινή μείωσης. Τέλος οι νέοι ασφαλισμένοι που ανήκουν στο καθεστώς των βαρέων και ανθυγιεινών συνταξιοδοτικά (αφορά την πλειονότητα των νοσηλευτών που έχουν ασφαλιστεί από την 1-1-1993 κι έπειτα) μπορούν να αποχωρήσουν στα 62 με πλήρη σύνταξη εφόσον συμπληρώνουν συνολικά 4.500 ημέρες ασφάλισης και εξ αυτών 3.375 ημέρες στα βαρέα.

Έτος συμπλήρωσης των 4.500 ημερών ασφάλισης εκ των οποίων 3.600 στα βαε	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2010	55
2011	56
2012	57
2013	62

Τι είναι η πλήρης και τι η μειωμένη σύνταξη;

Πλήρης σύνταξη είναι η σύνταξη που χορηγείται χωρίς περικοπές και είναι αναλογική των ετών ασφάλισης που έχει ο ασφαλισμένος. Στις ανωτέρω περιπτώσεις πλήρη σύνταξη δικαιούνται οι νοσηλευτές με 35ετία, με καθεστώς γονέων κλπ.

Μειωμένη συνταξιοδότηση με πρόωρη σύνταξη είναι η δυνατότητα που παρέχεται στο νοσηλευτή, για καταβολή της σύνταξης νωρίτερα κατά πέντε (5) χρόνια το ανώτατο πριν τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας πλήρους σύνταξης (όποιο κι αν είναι αυτό) με το ποσό της τελικής σύνταξης που θα καταβληθεί στον υπάλληλο να είναι αναλογικό για τα έτη ασφάλισης που έχει συμπληρώσει με περικοπή - ποινή το ύψος της οποίας εξαρτάται από το πόσο νωρίτερα από την ημερομηνία συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας θα ασκηθεί το δικαίωμα. Έτσι το ποσοστό μείωσης είναι συνάρτηση του χρόνου που απέχει από το όριο ηλικίας για την πλήρη σύνταξη και διαφέρει κατά περίπτωση.

Για όσους νοσηλευτές είχαν μέχρι 31-

12-2010 θεμελιώσει το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα η περικοπή είναι 4,5 % για κάθε έτος που υπολείπεται του ορίου για την πλήρη σύνταξη.

Αντίθετα όσοι συμπληρώσουν τα απαραίτητα 25 έτη από την 1-1-2011 και μετά θα υποστούν στην επιλογή της πρόωρης συνταξιοδότησης την προσαύξηση του ποσοστού μείωση στο 6%, γεγονός που θα καθιστά τη συγκεκριμένη επιλογή επιπλέον επαχθή.

Το καθεστώς της μειωμένης σύνταξης **δεν** εφαρμόζεται στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης με το καθεστώς των γονέων.

Για όλες τις περιπτώσεις των νοσηλευτών που πρόκειται να συνταξιοδοτηθούν με πρόωρη/ μειωμένη σύνταξη επιβάλλεται επιπρόσθετη μείωση της τάξης του 10% μέχρι τη συμπλήρωση του νέου ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης. Μετά τη συμπλήρωση του εν λόγω ορίου η μείωση επανέρχεται στα κανονικά επίπεδα αφού αυτό το 10% απαλείφεται.

Ειδικές κατηγορίες συνταξιοδότησης

Δημόσιο

1. Γονείς ανικάνων τέκνων

Οι νοσηλευτές που είναι γονείς ανικάνων τέκνων μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με ειδικό καθεστώς εφόσον έχουν συμπληρώσει συνολικά 25 έτη ασφάλισης και παράλληλα υφίσταται ανικανότητα τέκνου. Η 25ετία μπορεί να συμπληρωθεί τόσο με πραγματικό χρόνο ασφάλισης όσο και με εξαγορές πλασματικών. Προκειμένου νοσηλευτής να δικαιωθεί συντάξεως ως γονέας ανικάνου θα πρέπει το τέκνο να κριθεί ανίκανο για κάθε βιοποριστικό επάγγελμα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67% από

την ΑΣΥΕ στην οποία η παραπομπή γίνεται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Η ανικανότητα του τέκνου δεν είναι απαραίτητο να συντρέχει κατά τον χρόνο συμπλήρωσης της 25ετούς συντάξιμης υπηρεσίας (θεμελίωση). Δεν ενδιαφέρει επίσης αν η απαιτούμενη για την περίπτωση γνωμάτευση της ΑΣΥΕ έχει εκδοθεί πριν ή μετά την θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, πριν ή μετά την 1-1-2013, πριν ή μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015. Τα θετά τέκνα εξομοιώνονται με τα φυσικά τέκνα.

Το δικαίωμα μπορεί να ασκηθεί μόνο από τον έναν γονέα κατόπιν συναίνεσης και του άλλου. Η συναίνεση αυτή θα πρέπει

να εκφράζεται σε σχετική υπεύθυνα δήλωση. Κατ' εξαίρεση και για όσους έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 19-08-2015 (25ετία) μπορούν και οι δύο σύζυγοι να ασκήσουν το δικαίωμα χωρίς περιορισμό.

2. Σύζυγοι ανικάνων

Οι νοσηλευτές που ο/η σύζυγος είναι ανίκανος προς εργασία με ποσοστό 67% και άνω μπορούν να συνταξιοδοτηθούν με ειδικό καθεστώς εφόσον έχουν συμπληρώσει συνολικά 25 έτη ασφάλισης και παράλληλα υφίσταται ανικανότητα του συζύγου μέχρι την 19η Αυγούστου 2015. Η ανικανότητα του/της συζύγου πιστοποιείται με γνωμάτευση της ΑΣΥΕ όπου παραπέμπεται ο/η σύζυγος και απαιτείται να κριθεί ανίκανος για κάθε βιοποριστικό επάγγελμα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%. Για να θεωρηθεί θεμελιωμένο το εν λόγω δικαίωμα δεν απαιτείται να συντρέχει η ανικανότητα κατά τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης.

Για όσους θεμελίωσαν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα μέχρι την 18η Αυγούστου 2015 εξακολουθεί να ισχύει η δυνατότητα συνταξιοδότησης με το εν λόγω καθεστώς (για τους άνδρες μόνο όσοι θεμελίωσαν μετάξυ 1-1-2011 και 18-8-2015). Αντίθετα για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 19-08-2015 και εφεξής, ισχύουν τα γενικά όρια ηλικίας συνταξιοδότησης (67ο/62ο ή 40 χρόνια ασφάλισης και 62ο).

Σύνταξη λόγω θανάτου Πεδίο Εφαρμογής

Οι διατάξεις του 4387/2016 εφαρμόζονται στους δικαιούχους συντάξεως λόγω θανάτου, στις περιπτώσεις που ο θάνατος συνέβη μετά την 12η-05-2016. Στις περιπτώσεις αυτές κρίσιμο είναι το πότε επέρχεται ο θάνατος και όχι το πότε υποβάλλεται η αίτηση συνταξιοδότησης. Σε όσους είχαν ήδη υποβάλει αίτημα συνταξιοδότησης και εκκρεμούσε αυτό κατά το χρόνο δημοσίευσης του ν.

4387/2016 (5ος/2016) δεν θίγονται και οι προϋποθέσεις χορήγησης και ο υπολογισμός του ποσού γίνονται με τις προϊσχύουσες διατάξεις.

Ποιοι είναι οι δικαιούχοι συντάξεως λόγω θανάτου

Μετά το θάνατο συνταξιούχου ή ασφαλισμένου η σύνταξη μεταβιβάζεται στο χήρο/χήρα και στα τέκνα εφόσον υπάρχουν. Ειδικότερα, όσον αφορά στους επιζώντες συζύγους, αυτοί θα δικαιούνται σύνταξη χρείας εφ' όρου ζωής εφόσον κατά την στιγμή του θανάτου έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας τους ενώ σε περίπτωση που δεν έχουν συμπληρώσει τα 55 αλλά έχουν ήδη συμπληρώσει το 52ο, τότε η σύνταξη θα τους καταβάλλεται για μια τριετία μετά το πέρας της οποίας η καταβολή θα αναστέλλεται μέχρι τη συμπλήρωση του 67ου έτους οπότε και θα επαναχορηγείται, ανεξάρτητα με το εάν το εν λόγω χρονικό διάστημα από τα 55 ως τα 67 ο επιζών σύζυγος εργάζεται ή όχι. Οι επιζώντες σύζυγοι που δεν έχουν συμπληρώσει το 52ο έτος της ηλικίας τους, θα λαμβάνουν τη σύνταξη του θανόντος για

μόλις τρία έτη μετά από το θάνατο του συνταξιούχου ή του ασφαλισμένου. Κατ' εξαίρεση, οι ως άνω περιορισμοί δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που ο επιζών σύζυγος έχει κριθεί ανάκανος για την άσκηση κάθε βιοποριστικής εργασίας με ποσοστό τουλάχιστον 67%, ή έχει ανήλικα τέκνα ή τέκνα που σπουδάζουν, καθώς στην τελευταία περίπτωση θα συνεχίσει η καταβολή της σύνταξης μέχρι την ενηλικίωση των τέκνων ή τη συμπλήρωση του 24ου έτους αυτών αντίστοιχα. Επίσης, η σύνταξη εξακολουθεί να καταβάλλεται στον επιζώντα σύζυγο εάν υπάρχει τέκνο ανάκανο για βιοποριστική εργασία με ποσοστό τουλάχιστον 67%.

Τα άγαμα τέκνα λαμβάνουν ποσοστό της σύνταξης μέχρι το 18ο έτος της ηλικίας τους ή εάν σπουδάζουν μέχρι το 24ο έτος τους, καθώς επίσης και εάν έχουν κριθεί ανάκανα για βιοποριστική εργασία με ποσοστό τουλάχιστον 67%.

Πως διαμορφώνεται το δικαιούμενο από τον επιζώντα σύζυγο ποσό

Η σύνταξη στον επιζώντα σύζυγο θα καταβάλλεται ολόκληρη κατά την πρώτη

τριετία, ενώ στη συνέχεια (υπό τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις) καταβάλλεται το ήμισυ της συντάξεως εάν ο επιζών σύζυγος εργάζεται, αυτοαπασχολείται ή συνταξιοδοτείται. Στους επιζώντες συζύγους που έχουν ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, το ποσό της σύνταξης καταβάλλεται ολόκληρο.

Σε περίπτωση που ο γάμος συντελεστεί μετά την χορήγηση συντάξεως στον θανόντα η σύνταξη καταβάλλεται μειωμένη κατά ποσοστό 1% έως 5% κλιμακωτά σε περίπτωση που υπήρχε μεταξύ του ζεύγους διαφορά ηλικίας μεγαλύτερη από 10 έτη. Συγκεκριμένα, η μείωση που θα επέρχεται -αφαιρουμένων των ετών της έγγαμης συμβίωσης- θα είναι 1% για 10-20 χρόνια, 2% για 21-25 χρόνια, 3% για 26-30 χρόνια, 4% για 31-35 χρόνια και 5% για 36 χρόνια και πάνω.

Οι ήδη καταβαλλόμενες (την 12-05-2016) συντάξεις θανάτου θα αναπροσαρμοστούν από 1-1-2019, έπειτα από επανυπολογισμό που θα πραγματοποιηθεί με βάση το σύστημα της εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης και σε περίπτωση που το ήδη καταβαλλόμενο ποσό ξεπερνά το ποσό που

θα προκύψει μετά τον επανυπολογισμό, θα καταβάλλεται ως προσωπική διαφορά συμψηφιζόμενο σταδιακά σε περίπτωση αναπροσαρμογής των συντάξεων και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του.

Καταβολή προσωρινής σύνταξης χρησίας

Μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης (ή προσωρινής) χορηγείται στο δικαιούχο ποσό σύνταξης που αντιστοιχεί σε αυτό της εθνικής σύνταξης για 15 έτη ασφάλισης και επί του παρόντος ανέρχεται σε **345 €**. Το ποσό αυτό θα καταβάλλεται στους δικαιούχους που έλκουν το δικαίωμά τους από πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος. Αντίθετα, στις περιπτώσεις που ο θανών ελάμβανε (ή εδικαιούτο μειωμένη σύνταξη), το ποσό των 345 € καταβάλλεται μειωμένο κατά 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται μέχρι το όριο ηλικίας για πλήρη συνταξιοδότηση (ή 6% ανά έτος). Αντίστοιχη μείωση επιβάλλεται και για τις αναπηρικές συντάξεις, εφόσον το ποσοστό αναπηρίας δεν αντιστοιχούσε σε πλήρη σύνταξη.

Πώς δομείται πλέον η σύνταξη μετά το ν. 4387/2016;

Η σύνταξη πλέον αποτελείται από 2 τμήματα όπως προβλέπει ο ν. 4336/2015, την Εθνική σύνταξη και την Ανταποδοτική σύνταξη.

Τι είναι η Εθνική Σύνταξη

Η Εθνική Σύνταξη είναι ο πρώτος από τους δύο «πυλώνες» από τους οποίους θα αποτελείται το συνολικό ποσό της σύνταξης με βάση τη νέα δομή που έχει η συνταξιοδοτική παροχή όπως προβλέπεται στο νόμο 4387/2016. Η Εθνική Σύνταξη θα χορηγείται από τον ΕΦΚΑ, δεν αντιστοιχεί σε ασφαλιστικές εισφορές και δεν είναι ανταποδοτική. Για την πρώτη εφαρμογή του νόμου το ποσό αυτής ορίστηκε σε 384 ευρώ, το οποίο θα λαμβάνουν όσοι συνταξιοδοτούνται με πλήρη σύνταξη και τουλάχιστον 20 έτη ασφάλισης. Όσοι συνταξιοδοτούνται με λιγότερα από 20 έτη ασφάλισης, θα λαμβάνουν την Εθνική Σύνταξη μειωμένη κατά 2% για κάθε έτος και μέχρι τα 15 έτη. Η αύξηση του ποσού θα είναι σε συνάρτηση με την ποσοστιαία μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή και την αντίστοιχη μεταβολή του ΑΕΠ.

Δικαιούχοι της Εθνικής Σύνταξης είναι όλοι οι ασφαλισμένοι που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εξ ιδίου δικαιώματος ή ανικανότητας ή κατά μεταβίβαση. Στους δικαιούχους εξ ιδίου δικαιώματος η Εθνική Σύνταξη θα καταβάλλεται εφόσον διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα για τουλάχιστον 15 έτη, μεταξύ του 15ου έτους της ηλικίας τους και του έτους κατά του οποίου συμπληρώνουν το προβλεπόμενο όριο ηλικίας καταβολής της σύνταξης. Το ποσό της σύνταξης μειώνεται κατά 1/40 για κάθε χρόνο που υπολείπεται των 40 ετών διαμονής στην Ελλάδα μεταξύ του 15ου έτους της ηλικίας και του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το προβλεπόμενο όριο ηλικίας καταβολής της σύνταξης.

Στις περιπτώσεις όπου στους δικαιούχους καταβάλλεται μειωμένη σύνταξη λόγω γήρατος, μειωμένη σύνταξη λόγω αναπηρίας ή σύνταξη λόγω θανάτου αντίστοιχα μειωμένη είναι και η καταβολή της Εθνικής Σύνταξης. Έτσι στους συνταξιούχους που δικαιούνται να λάβουν μειωμένη σύνταξη λόγω γήρατος η Εθνική Σύνταξη μειώνεται κατά 1/200 ή

0,5% για κάθε μήνα που υπολείπεται του ορίου ηλικίας για την καταβολή πλήρους σύνταξης σε κάθε περίπτωση.

Για παράδειγμα ασφαλισμένος στο ΙΚΑ όπου έχει συμπληρώσει 9.000 ημέρες ασφάλισης και το 60ο έτος της ηλικίας του το 2020 μπορεί να συνταξιοδοτηθεί πρόωρα στα 60 με μειωμένη σύνταξη. Η σύνταξη αυτή θα αποτελείται από δύο επιμέρους ποσά. Ένα της Εθνικής Σύνταξης και ένα της Ανταποδοτικής. Στην περίπτωση αυτή το ποσό της Βασικής Σύνταξης που του αναλογεί θα είναι μειωμένο κατά 30%, δηλαδή με βάση τα ποσά που σήμερα ισχύουν θα λάβει Βασική Σύνταξη 268 €.

Αντίστοιχες μειώσεις ισχύουν και για τους συνταξιούχους που θα λάβουν μειωμένη σύνταξη λόγω αναπηρίας. Η μείωση στην περίπτωση αυτή είναι συνάρτηση του ποσοστού αναπηρίας το οποίο απονέμεται από τις αντίστοιχες υγειονομικές επιτροπές. Έτσι για ποσοστό αναπηρίας από 67% έως 79,99% ο δικαιούχος θα λάβει το 75% του πλήρους ποσού της Βασικής, ενώ για ποσοστό αναπηρίας κάτω από 67% το αντίστοιχο ποσό της Βασικής που χορηγείται είναι το 50%. Δεν ισχύει η μείωση αυτή όμως σε κάποιες κατηγορίες αναπηρίας όπως οι τυφλοί, οι παραπληγικοί και άλλοι.

Τι είναι η ανταποδοτική σύνταξη;

Ο δεύτερος πυλώνας της νέας δομής των συνταξιοδοτικών παροχών είναι η Ανταποδοτική Σύνταξη. Πρόκειται για το ποσό που αντιστοιχεί αναλογικά στις ασφαλιστικές εισφορές που έχει καταβάλλει ο ασφαλισμένος. Είναι δηλαδή το κομμάτι της σύνταξης που λειτουργεί ανταποδοτικά. Δικαιούχοι του ποσού της αναλογικής σύνταξης και της νέας δομής παροχών είναι οι ασφαλισμένοι σε όλους τους φορείς που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δι-

καίωμα είτε εξ ιδίου δικαιώματος, είτε λόγω ανικανότητας ή κατά μεταβίβαση.

Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της συντάξεως λαμβάνονται υπόψη οι συντάξιμες αποδοχές του ασφαλισμένου από το 2002 και εντεύθεν εφαρμοζομένων των συντελεστών αναπλήρωσης που αντιστοιχούν στα έτη ασφάλισης.

Η σύνταξη αποτελείται από το άθροισμα της Εθνικής και της Ανταποδοτικής σύνταξης.

Παραδείγματα νέου τρόπου υπολογισμού

1. Νοσηλευτής συμπληρώνει εντός του 2016 τα 35 έτη ασφάλισης. Έχει ήδη συμπληρώσει το 59ο έτος της ηλικίας του και μπορεί άμεσα να συνταξιοδοτηθεί. Οι συντάξιμες αποδοχές του είναι 1.646 € με βάση τις αποδοχές που ελάμβανε τον Οκτώβριο του 2011. Με τον παλιό τρόπο υπολογισμού θα λάμβανε κύρια σύνταξη 1.075 € (καθαρά). Με τον νέο τρόπο υπολογισμού το ποσό της σύνταξης του θα διαμορφωθεί στα 829 € καθαρά.

2. Νοσηλεύτρια 56 ετών, θεμελίωσε συνταξιοδοτικό δικαίωμα με 25 έτη ασφάλισης και ανηλικότητα τέκνου το 2010. Η εν λόγω ασφαλισμένη μπορεί να αποχωρήσει σήμερα με πλήρη σύνταξη με τις διατάξεις για τις μητέρες ανηλίκων. Με συμπληρωμένα 30 έτη ασφάλισης και το γεγονός ότι οι συντάξιμες αποδοχές της είναι 1.341 € με βάση τα ποσά που ελάμβανε τον Οκτώβριο του 2011, με τον παλιό τρόπο υπολογισμού θα ελάμβανε κύρια σύνταξη 878 € (καθαρά). Με τον νέο τρόπο υπολογισμού το ποσό της σύνταξης της θα διαμορφωθεί στα 715 € καθαρά.

3. Νοσηλεύτρια μητέρα 3 παιδιών συμπλήρωσε τα 55 της φέτος ενώ είχε θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα με 20 έτη ασφάλισης το 2011 και είχε «κλειδώσει» ώστε να συνταξιοδοτηθεί από τα 52 με πλήρη σύνταξη. Με συμπληρωμένα 25 έτη ασφάλισης και το γεγονός ότι οι συντάξιμες αποδοχές της είναι 1.192 € με βάση τα ποσά που ελάμβανε τον Οκτώβριο του 2011, με τον παλιό τρόπο υπολογισμού θα ελάμβανε κύρια σύνταξη 656 € (καθαρά). Με τον νέο τρόπο υπολογισμού το ποσό της σύνταξης της θα διαμορφωθεί στα 608 € καθαρά.

4. Άνδρας δημόσιος υπάλληλος, που είναι σήμερα 66 ετών έχει συμπληρώσει συνολικά 20 χρόνια στην ασφάλιση του Δημοσίου. Ο εν λόγω ασφαλισμένος μπορεί να αποχωρήσει στα 67 με πλήρη σύνταξη. Με συμπληρωμένα 20 έτη ασφάλισης και το γεγονός ότι οι συντάξιμες αποδοχές του είναι 1.020 € με βάση τα ποσά που ελάμβανε τον Οκτώβριο του 2011, με τον παλιό τρόπο υπολογισμού θα ελάμβανε κύρια σύνταξη 518 € (καθαρά). Με τον νέο τρόπο υπολογισμού το ποσό της σύνταξης του θα διαμορφωθεί στα 548 € καθαρά.

Μεταβατικές διατάξεις

Νοσηλευτές οι οποίοι υπέβαλαν αίτημα συνταξιοδότησης πριν την ψήφιση του ν. 4387/2016 αλλά η υπαλληλική τους σχέση δεν είχε λυθεί μέχρι 12-05-2016, τότε εμπίπτουν στις διατάξεις του ως άνω νόμου αναφορικά με τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξής τους. Αντίθετα, όσων η υπαλληλική σχέση είχε λυθεί κατά την 12-5-2016, θα τύχουν εφαρμογής του «παλαιού» τρόπου υπολογισμού, με εξαίρεση τις ακόλουθες περιπτώσεις:

► αποχώρηση με 15ετή τουλάχιστον υπηρεσία χωρίς όμως να έχει συμπληρωθεί το προβλεπόμενο όριο ηλικίας, ανεξαρτήτως του αν έχει υποβληθεί ή όχι αίτημα συνταξιοδότησης και εάν έχει ή όχι εκδοθεί απορριπτική απόφαση συνταξιοδότησης

► επαναφορά συνταξιούχου στην ενεργό υπηρεσία μετά την 12η-05-2016 ανεξαρτήτως του αν παρείχε πράγματι τις υπηρεσίες του ή όχι. Μετά την εκ νέου συνταξιοδότησή του το ποσό της σύνταξης θα υπολογιστεί με τις διατάξεις του ν. 4387/2016

► σε περιπτώσεις νοσηλευτών που παρείχαν τις υπηρεσίες τους και μετά τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας για αυτοδίκαιη απόλυση και η ημερομηνία διακοπής της μισθοδοσίας είναι μεταγενέστερη της 12η-05-2016, τότε κρίσιμη είναι αυτή η τελευταία.

Προσωπική Διαφορά

Προσωπική διαφορά είναι το επιπλέον ποσό που χορηγείται στους συνταξιούχους που αποχωρούν από 13-5-2016 και εφεξής, και υπολογίζεται με βάση τη διαφορά της σύνταξης που λαμβάνουν με τον νέο τρόπο υπολογισμού και αυτής που προκύπτει βάσει των συνταξιοδοτικών διατάξεων του Δημοσίου όπως ίσχυαν μέχρι 31-12-2014. Συγκεκριμένα, σε περιπτώσεις που το ποσό της σύνταξης που προκύπτει με το νέο τρόπο υπολογισμού υπολείπεται κατά ποσοστό άνω του 20%, χορηγείται προσωπική διαφορά μέχρι 31-12-2018 ως εξής:

α) σε όσους αποχωρούν έως 31-12-2016 το

1/2 της διαφοράς

β) σε όσους αποχωρούν έως 31-12-2017 το 1/3 της διαφοράς

γ) σε όσους αποχωρούν έως 31-12-2018 το 1/4 της διαφοράς

Για παράδειγμα, νοσηλευτής που αποχωρεί εντός του 2016 δικαιούται με το νέο τρόπο υπολογισμού 800 € σύνταξη. Με τον τρόπο υπολογισμού που ίσχυε πριν τον ν. 4387/2016 το ποσό της σύνταξης που θα εδικαιούτο ανέρχεται σε 1.050 €. Έτσι μέχρι 1-1-2019 θα λαμβάνει σύνταξη 925 €, η οποία στη συνέχεια θα αναπροσαρμοστεί με βάση τις οικείες διατάξεις.

Σημειωτέον ότι όσων η σύνταξη τυγχάνει καταβλητέα μέχρι 12-5-2016, διατηρούν το καταβαλλόμενο ποσό μέχρι 1-1-2019, ότε και θα γίνει αναπροσαρμογή με βάση τις διατάξεις για τον επανυπολογισμό.

Σε όλες τις περιπτώσεις συνταξιούχων, ισχύει η αναστολή καταβολής κάθε ατομικής μηνιαίας σύνταξης για το ποσό που υπερβαίνει τις 2.000€ (κατόπιν παρακράτησης για υγειονομική περίθαλψη και εισφορά αλληλεγγύης) μέχρι και 31-12-2018. Για το ίδιο χρονικό διάστημα, το σύνολο των καταβαλλόμενων συντάξεων, κύριων και επικουρικών (καθαρό ποσό) δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 3.000 € το μήνα.

Συντάξεις σε αναστολή

Οι νοσηλευτές που έχουν ήδη αποχωρήσει και έχει εκδοθεί γι' αυτούς συνταξιοδοτική απόφαση η οποία αναγνωρίζει το συνταξιοδοτικό δικαίωμα και προβλέπει καταβολή της σύνταξης σε μελλοντικό χρόνο, θα λάβουν ποσό σύνταξης επανυπολογισμένο βάσει του ν. 4387/2016. Το αυτό ισχύει και για αιτήσεις που υποβλήθηκαν πριν την 13-05-2016. Ωστόσο, εάν ο συνταξιούχος έχει αιτηθεί την καταβολή μειωμένης σύνταξης και αυτή τυγχάνει καταβλητέα πριν την 13-05-2016, τότε θα λάβει σύνταξη με τον παλιό τρόπο υπολογισμού. Αντιθέτως, επί των αιτήσεων συνταξιοδότησης που υποβάλλονται από 13-05-2016 και εφεξής και αφορούν «συνταξιοδότηση με αναστολή», ήτοι μη συμπλήρωση του προβλε-

πόμενου ορίου ηλικίας, θα εκδίδεται απορριπτική απόφαση.

Συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας

Στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας θα πρέπει να διακρίνουμε μεταξύ των νοσηλευτών που πάσχουν από κάποια από τις λεγόμενες «ειδικές παθήσεις» (όπως αυτές αναφέρονται περιοριστικά στο νόμο) και στις λοιπές περιπτώσεις.

Οι νοσηλευτές που πάσχουν από κάποια από τις ειδικές παθήσεις έχουν το δικαίωμα να συνταξιοδοτηθούν με πλήρη σύνταξη 35ετίας εφόσον συμπληρώσουν 15ετή πραγματική υπηρεσία ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας. Προκειμένου να δικαιωθούν συντάξεως θα πρέπει να έχουν κριθεί ανίκανοι προς εργασία από την ΑΣΥΕ. Η περίπτωση αυτή αποτελεί συνταξιοδότηση γήρατος κι όχι αναπηρίας.

Στις λοιπές περιπτώσεις ανικανότητας, προκειμένου να δικαιωθεί κάποιος νοσηλευτής συντάξεως αναπηρίας, θα πρέπει να έχει τουλάχιστον 5ετή πραγματική/συντάξιμη υπηρεσία και να κριθεί ανίκανος προς εργασία από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή (ΒΥΕ). Η επαλήθευση της ανικανότητας προς εργασία

αλλά και η χορήγηση ποσοστού αναπηρίας, γίνεται από την ΑΣΥΕ, στην οποία παραπέμπεται ο νοσηλευτής μετά την λύση της υπαλληλικής του σχέσης.

Υπολογισμός Σύνταξης Αναπηρίας

Για τις περιπτώσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας ως προς τον υπολογισμό του ποσού, εφαρμόζεται επίσης η διαδικασία της εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης. Η εθνική σύνταξη χορηγείται εις ολόκληρον όταν το ποσοστό αναπηρίας είναι από 80% και άνω. Για ποσοστό αναπηρίας από 67% έως 79,99% χορηγείται το 75% αυτής, για ποσοστό ανικανότητας από 50% έως 66,99% χορηγείται το 50% αυτής και για περιπτώσεις ανικανότητας με ποσοστό έως 49,99% χορηγείται το 40% της εθνικής σύνταξης.

Κατ'εξάιρση, η κλιμάκωση αυτή δεν εφαρμόζεται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις που αναφέρει περιοριστικά ο νόμος.

Ως προς το ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης, αυτό υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τις περιπτώσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος.

Η Ισχύς εν τη ενώσει

Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος
Βασιλίσσης Σοφίας 47, 10676 Αθήνα (2^{ος} όροφος)
Τηλ.: 210-3648044, Fax: 210-3648049
e-mail: info@enne.gr

ENE
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
www.enne.gr